

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

1.Bf.185/2023/80.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2024. év január hó 23. és 25. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2024. év január hó 30. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t :

A kábítószer-kereskedelem büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Balassagyarmati Törvényszék 19.B.49/2022/95. számú ítéletét Terhelt1 I.r., Terhelt2 II.r., Terhelt3 III.r., Terhelt4 V.r., Terhelt5 VI.r., Terhelt6 VII.r., Terhelt7 XI.r. és Terhelt8 XIII.r. vádlott vonatkozásában megváltoztatja.

Terhelt1 I.r., Terhelt2 II.r., Terhelt3 III.r., Terhelt4 V.r., Terhelt6 VII.r. és Terhelt7 XI.r. vádlott terhére megállapított egészséget veszélyeztető bűncselekményeknél a folytatólagos elkövetésre utalást mellőzi.

Terhelt1 I.r., Terhelt2 II.r. és Terhelt3 III.r. vádlott vonatkozásában az új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetnének törvényhelyét a IV. fordulat feltüntetésével egészíti ki.

Terhelt1 I.r. vádlott szabadságvesztésének tartamát 9 (kilenc) évre enyhíti.

Terhelt2 II.r. vádlott szabadságvesztésének tartamát 8 (nyolc) évre enyhíti.

Terhelt3 III.r. vádlott szabadságvesztésének tartamát 8 (nyolc) évre enyhíti.

Terhelt4 V.r. vádlott szabadságvesztésének tartamát 8 (nyolc) évre enyhíti.

Terhelt5 VI.r. vádlott szabadságvesztésének tartamát 5 (öt) évre enyhíti.

Terhelt6 VII.r. vádlott szabadságvesztésének tartamát 7 (hét) év 6 (hat) hónapra enyhíti.

Terhelt7 XI.r. vádlott szabadságvesztésének tartamát 7 (hét) évre enyhíti.

Terhelt8 XIII.r. vádlott szabadságvesztésének tartamát 3 (három) évre enyhíti.

Terhelt5 VI.r. vádlott szabadságvesztésének végrehajtási fokozata fegyház.

Terhelt1 I.r. és Terhelt3 III.r. vádlottal szemben a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetések végrehajtásának elrendelésére vonatkozó rendelkezéseket mellőzi.

Terhelt5 VI.r. vádlott 2021. február 10. napjától volt más ügyben előzetes fogvatartásban.

Terhelt6 VII.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendelt előzetes fogvatartás kezdőnapja 2016. szeptember 20.

Az 500.000,- (ötszázezer) forint bűnjelpenz lefoglalásának megszüntetésére és elkobzására vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A Balassagyarmati Törvényszék Gazdasági Hivatalánál – helyesen – 3000-I/50/2018. tételszám alatt bevételezett bűnjelek közül a megsemmisíteni rendelt tárgyak sorszáma 8-13., 15., 17-20., 22-29., 31., 42., 86-93., 95-99., 104. és 106-140.

A kiadni rendelt bűnjelek sorszáma Terhelt10 esetében 16., tanú3 vonatkozásában 30., név10 tekintetében 39., név11ra vonatkozólag 40-41., név12t illetően 94., 100-103. és 105.

Az Országos Rendőr-főkapitányságon, valamint a Nógrád Varmegyei Rendőr-főkapitányságon kezelt és megsemmisíteni rendelt bűnjelek közül a BNYT/2016/227/1., BNYT/2017/13/12., BNYT/2017/17/2-3., BNYT/2017/24/1-2., BNYT/2017/21/1-4., 6-9., 11., 14., BNYT/2017/24/3-21., BNYT/2017/50/6., BNYT/2017/50/1-5., BNYT/2017/49/2. sorszámú bűnjelek a Balassagyarmati Törvényszék Gazdasági Hivatalánál a 3000-I/50/2018. tételszámú bűnjeljegyzék 14., 38., 44-83. sorszáma alatt vannak nyilvántartva.

Terhelt1 I.r. vádlott részére kiadni rendelt BNYT/2017/17/1. tételszám alatti bűnjel a Balassagyarmati Törvényszék Gazdasági Hivatalánál a 3000-I/50/2018. tételszámú bűnjeljegyzék 43. sorszáma alatt van nyilvántartva.

Terhelt5 VI.r. vádlottal Terhelt8 XIII.r. vádlott köteles a 18.000,- (tizennyolcezer) forint bűnügyi költség egyetemleges megfizetésére.

Terhelt7 XI.r. vádlott lakcímében a házszám 69.

Terhelt8 XIII.r. vádlott érvényes lakcímmel nem rendelkezik, jelenlegi tartózkodási helye cím221

A bevezető részben a tárgyalási napok közül 2019. július 7. és 2021. december 15. napjára utalást mellőzi, ellenben feltünteti 2021. június 23. és 24. napját.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét Terhelt1 I.r., Terhelt2 II.r., Terhelt3 III.r., Terhelt4 V.r., Terhelt5 VI.r., Terhelt6 VII.r., Terhelt7 XI.r. és Terhelt8 XIII.r. vádlott tekintetében helybenhagyja.

Terhelt1 I.r., Terhelt2 II.r., Terhelt3 III.r., Terhelt4 V.r. és Terhelt6 VII.r. vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől, Terhelt5 VI.r. vádlott esetében 2023. április 13. napjától a mai napig letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja.

A másodfokú eljárás során felmerült 26.670,- (huszonhatezer-hatszázhetven) forint bűnügyi költséget Terhelt5 VI.r. vádlott köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

[1] A Balassagyarmati Törvényszék a 2022. szeptember 14. napján kihirdetett 19.B.49/2022/95. számú ítéletében Terhelt1 I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki

- a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulataiba ütközö és a (3) bekezdés szerint minösölö társtettesként, folytatólagosan elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettében és
- a Btk. 184. § (1) bekezdésébe ütközö társtettesként, folytatólagosan elkövetett új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntettében.

[2] Ezért – mint bünszervezetben elkövetöt – halmazati büntetésül 16 év szabadságvesztésre és 10 év közügyektöl eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg és megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. A kiszabott szabadságvesztésbe az előzetes fogvatartásban és bünygyi felügyeletben töltött időt beszámítani rendelte akként, hogy egynapi szabadságvesztésnek 1 nap előzetes fogvatartásban, illetve letartóztatásban, továbbá 5 nap bünygyi felügyeletben töltött idő felel meg. Elrendelte a vele szemben a Balassagyarmati Városi Bíróság 2012. június 18. napján jogerös 3.Bk.192/2012/2. számú határozatával kiszabott 10 hónap – végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett – börtönbüntetés, valamint a Salgótarjáni Járásbíróság 2015. október 20. napján jogerös 6.Bpk.471/2015/2. számú határozatával kiszabott 8 hónap – végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett – börtönbüntetés végrehajtását.

[3] Terhelt2 II.r. vádlottat bünyösnek mondta ki

- a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulataiba ütközö és a (3) bekezdés szerint minösölö társtettesként, folytatólagosan elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettében és
- a Btk. 184. § (1) bekezdésébe ütközö társtettesként, folytatólagosan elkövetett új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntettében.

[4] Ezért – mint bünszervezetben elkövetöt – halmazati büntetésül 15 év szabadságvesztésre és 10 év közügyektöl eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg és megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. A kiszabott szabadságvesztésbe az előzetes fogvatartásban és bünygyi felügyeletben töltött időt beszámítani rendelte akként, hogy egynapi szabadságvesztésnek 1 nap előzetes fogvatartásban, illetve letartóztatásban, továbbá 5 nap bünygyi felügyeletben töltött idő felel meg.

[5] Terhelt3 III.r. vádlottat bünyösnek mondta ki

- a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulataiba ütközö és a (3) bekezdés szerint minösölö társtettesként, folytatólagosan elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettében és

- a Btk. 184. § (1) bekezdésébe ütköző társtettesként, folytatólagosan elkövetett új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetében.

[6] Ezért – mint bünszervezetben elkövetőt – halmazati büntetésül 14 év szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg és megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. A kiszabott szabadságvesztésbe az előzetes fogvatartásban és bűnügyi felügyeletben töltött időt beszámítani rendelte akként, hogy egynapi szabadságvesztésnek 1 nap előzetes fogvatartásban, illetve letartóztatásban, továbbá 5 nap bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg. Elrendelte a vele szemben a Balassagyarmati Járásíróság 2013. november 21. napján jogerős 2.B.604/2012/10. számú határozatával kiszabott 8 hónap – végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett – börtönbüntetés végrehajtását.

[7] Terhelt4 V.r. vádlottat bűnösnek mondta ki

- a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulataiba ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő társtettesként, folytatólagosan elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetében.

[8] Ezért – mint bünszervezetben elkövetőt – 9 év szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg és megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. A kiszabott szabadságvesztésbe az előzetes fogvatartásban és bűnügyi felügyeletben töltött időt beszámítani rendelte akként, hogy egynapi szabadságvesztésnek 1 nap előzetes fogvatartásban, illetve letartóztatásban, továbbá 5 nap bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

[9] Terhelt5 VI.r. vádlottat bűnösnek mondta ki

- 2 rendbeli, a Btk. 177. § (1) bekezdés c) pontjának cb) alpontjába ütköző kábítószer-kereskedelem büntetében.

[10] Ezért halmazati büntetésül 7 év 6 hónap szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg és megállapította, hogy legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott szabadságvesztésbe az előzetes fogvatartásban és házi őrizetben, illetve bűnügyi felügyeletben töltött időt beszámítani rendelte akként, hogy egynapi szabadságvesztésnek 1 nap előzetes fogvatartásban, illetve letartóztatásban, továbbá 4 nap házi őrizetben, illetőleg bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

[11] Terhelt6 VII.r. vádlottat bűnösnek mondta ki

- a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulataiba ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő társtettesként, folytatólagosan elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetében és
- 2 rendbeli, a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és – figyelemmel a (3) bekezdésre – a (9) bekezdés c) pontja szerint minősülő testi sértés vétségében.

[12] Ezért – mint bünszervezetben elkövetőt – halmazati büntetésül 11 év szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg és megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. A kiszabott szabadságvesztésbe az előzetes fogvatartásban és bűnügyi felügyeletben töltött időt beszámítani rendelte akként, hogy egynapi szabadságvesztésnek 1 nap előzetes fogvatartásban, illetve letartóztatásban, továbbá 5 nap bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

[13] Terhelt7 XI.r. vádlottat bűnösnek mondta ki

- a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulataiba ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő társtettesként, folytatólagosan elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetében.

[14] Ezért – mint bünszervezetben elkövetőt – 8 év szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg és megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. A kiszabott szabadságvesztésbe az őrizetben töltött időt beszámítani rendelte.

[15] Terhelt8 XIII.r. vádlottat bűnösnek mondta ki

- a Btk. 176. § (1) bekezdés II. fordulataiba ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntetében és
- 2 rendbeli, a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és – figyelemmel a (3) bekezdésre – a (9) bekezdés c) pontja szerint minősülő testi sértés vétségében.

[16] Ezért halmazati büntetésül 7 év 6 hónap szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozta meg és megállapította, hogy legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[17] Terhelt9 XV.r. vádlottat bűnösnek mondta ki

- a Btk. 178. § (1) bekezdés III. fordulatóba ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett kábítószer birtoklása büntetében.

[18] Ezért 2 év szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg és végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

[19] Terhelt10 XVI.r. vádlottat bűnösnek mondta ki

- a Btk. 178. § (1) bekezdés III. fordulatóba ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett kábítószer birtoklása büntetében.

[20] Ezért 2 év szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozta meg és végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette. Megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap.

[21] Az I.r., II.r., III.r. és V.r. vádlottól zár alá vett készpénzek, ingóságok és ingatlanok zár alá vételét megszüntette és azokra vagyonekobjást rendelt el. A Balassagyarmati Törvényszék Gazdasági Hivatalában kezelt bűnjelek lefoglalását megszüntette és egy részüknek elrendelte a megsemmisítését, míg másik részét az elsőfokú ítélet rendelkező részében megjelölt személyeknek kiadni rendelte. Az Országos Rendőr-főkapitányságon és a Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányságon kezelt bűnjelek lefoglalását szintén megszüntette és – az I.r. vádlottnak kiadandó szerződés kivételével – elrendelte megsemmisítésüket.

[22] Végezetül kötelezte a vádlottakat, hogy az eljárás során összesen felmerült 7.485.744,- forint bűnügyi költséget részben külön-külön, részben egyetemlegesen fizessék meg az államnak, míg 85.218,- forintról megállapította, hogy az állam viseli.

[23] A törvényszék ítéletének kihirdetését követően az ügyész a fellebbezés bejelentésére három munkanapot tartott fenn, majd e határidőn belül az elsőfokú ítélettel szemben kizárólag Terhelt5 VI.r. vádlott terhére, súlyosítás végett, a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának fegyházban történő megállapítása érdekében jelentett be fellebbezést. Az elsőfokú ítélet ellen Terhelt1 I.r. vádlott valamennyi rendelkezés ellen – nevesítve a bünszervezet megállapításának és a vagyonekobjásnak a mellőzése, továbbá a szabadságvesztés büntetés

enyhítése érdekében –, védője az új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntette miatt emelt vád alóli felmentés, a bűnszervezet megállapításának és az ingatlanra elrendelt vagyonekbevitel mellőzése, valamint a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztések végrehajthatósága elévülésének megállapítása érdekében, Terhelt2 II.r. vádlott valamennyi rendelkezés ellen, védője a bűnszervezet megállapításának mellőzése és a szabadságvesztés jelentős mértékű enyhítése végett, Terhelt3 III.r. vádlott valamennyi rendelkezéssel szemben – külön nevesítve a szabadságvesztés büntetés enyhítése céljából –, védője a III.r. vádlott vallomásához igazodó részbeni felmentés, a bűnszervezet megállapításának mellőzése és a szabadságvesztés büntetés jelentős mértékű enyhítése végett, Terhelt4 V.r. vádlott valamennyi rendelkezés ellen, védője felmentés, a bűnszervezet megállapításának mellőzése és a szabadságvesztés büntetés jelentős tartamú csökkentése érdekében, Terhelt5 VI.r. vádlott és védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés végett, Terhelt6 VII.r. vádlott az összes rendelkezés ellen, védője a 2 rendbeli testi sértés vétsége miatt emelt vád alóli felmentés, a bűnszervezet megállapításának mellőzése és a szabadságvesztés büntetés jelentős mértékű enyhítése céljából, Terhelt7 XI.r. vádlott és védője elsősorban felmentés, másodsorban a szabadságvesztés büntetés jelentős tartamú enyhítése miatt, végül Terhelt8 XIII.r. vádlott valamennyi rendelkezéssel szemben, védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés végett jelentett be fellebbezést.

[24] Az elsőfokú bíróság ítélete Terhelt9 XV.r. vádlott vonatkozásában 2022. december 16. napján és Terhelt10 XVI.r. vádlott tekintetében 2022. december 10. napján jogerőre emelkedett.

[25] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.431/2022/33. számú átiratában a VI.r. vádlott vonatkozásában bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta, a védelmi fellebbezéseket – az I.r. és III.r. vádlott védőinek a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztések végrehajtásának elrendelésére vonatkozó ítéleti rendelkezések mellőzését célzó indítványai kivételével – nem tartotta alaposnak.

[26] Kifejtette, hogy a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján a felülbírálat minden vádlott esetében teljeskörű, majd előadta, hogy álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta, amely megállapításával kapcsolatban négy, az elsőfokú eljárásban külön vizsgálat tárgyát képező jogi helyzetre hívta fel a figyelmet. Elsőként részletesen foglalkozott ügyvéd1 védő ellen indult büntetőeljárással, majd annak ügyészi megrovással történt lezárásával annak érzékeltetése végett, hogy az elsőfokú bíróság törvényesen járt el, amikor nevezett védő kizárására irányuló ügyészi indítványt elutasította. Második körülményként ugyancsak törvényesnek minősítette Terhelt4 V.r. vádlott elfogultságon alapuló kizárási indítványának a törvényszék másik bírója által meghozott végzéssel történt elutasítását. Harmadik megjegyzése arra irányult, hogy a törvényszék helytállóan pótolta ismételt kihallgatás keretében a tanú7 esetében a törvényi figyelmeztetés elmaradását, így korrigálva saját eljárási hibáját. Végezetül negyedik elemként kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a leplezett eszközök alkalmazásának eredménye törvényes bizonyítékként felhasználható.

[27] Ez utóbbi megállapításával összefüggésben kiemelte, hogy a bírói engedéllyel végzett titkos adatszerzés törvényességét a vádlottak és védők nem támadták, ezzel szemben a fedett nyomozó tevékenységét már kifogásolták, azt provokációnak minősítették. A fellebbviteli főügyészség e tárgykörben egyetértett a törvényszéknek az eljárás alatt meghozott végzéseiben kifejtett érvekkel, valamint az ügydöntő határozata [995]-[1021] bekezdéseiben rögzített indokaival. Az átiratban szó szerint idézte az eljárási cselekmény foganatosisításakor hatályban volt a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 178. §-át és a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 63-64. §-ának releváns bekezdéseit, majd megállapította, hogy az I.r. és II.r. vádlottal, mint célszemélyekkel szemben a járási ügyészség engedélyt adott az álvásárlás végrehajtására és a fedett nyomozó jelentéseket készített a tevékenységéről, vagyis a törvényes bizonyítékra vonatkozó követelmények teljesültek. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a fedett nyomozó provokációjára irányuló vádlotti és védői hivatkozásokat helyes indokokkal vetette el, a fedett nyomozó nem terelte súlyosabb bűncselekmény felé egyik vádlottat sem.

[28] A vádhatóság szerint a törvényszék az általa lefolytatott bizonyítás során a bizonyítékokat teljeskörűen beszerezte és megvizsgálta, tényállástisztázási kötelezettségének eleget tett. Meglátása szerint a tényállást döntően megalapozottan állapította meg, azonban azt a

Be. 592. § (2) bekezdés a) pontjában írt okból – az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg – részben megalapozatlannak találta. A történeti tényállás hiányosságára levont következtetését arra alapította, hogy a törvényszék a Büntető Törvénykönyv elbíráláskor hatályos rendelkezéseinek alkalmazása miatt kizárólag azt tüntette fel, hogy az ADB-FUBINACA, AMB-FUBINACA, az 5F-MDMB-PINACA, az N-etil-pentilon és az etil-hexedron mely időponttól minősült kábítószernek, azonban azt már nem jelölte meg, hogy azok már az elkövetéskor is új pszichoaktív anyagnak minősültek, így a tényállásból az a valótlan tény olvasható ki, hogy a nevezett anyagokkal való kereskedés az elkövetés idején még nem volt büntethető.

[29] A hivatkozott hiányosság korrigálása érdekében a fellebbviteli főügyészség indítványozta, hogy az átiratában tételesen megjelölt bekezdéseket a másodfokú bíróság egészítse ki azzal, hogy

- az ADB-FUBINACA és az AMB-FUBINACA az új pszichoaktív anyaggá minősített anyagokról vagy vegyületcsoportokról szóló 55/2014. (XII. 30.) EMMI rendelet 1. számú mellékletének 1. pontja szerint 2015. július 11. napjától,
- az 5F-MDMB-PINACA az új pszichoaktív anyaggá minősített anyagokról vagy vegyületcsoportokról szóló 55/2014. (XII. 30.) EMMI rendelet 5. pontjának 42. alpontja értelmében 2015. április 2. napjától, továbbá
- az N-etil-pentilon és az etil-hexedron a kábítószerekkel és pszichotróp anyagokkal, valamint az új pszichoaktív anyagokkal végezhető tevékenységekről, valamint ezen anyagok jegyzékre vételéről és jegyzékeinek módosításáról szóló 66/2012. (IV. 2.) Korm. rendelet 1. számú melléklete C) jegyzékének 2. pontja alapján 2012. április 3. napjától új pszichoaktív anyagnak minősült.

[30] Ezen túlmenően az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás több elírására is rámutatott a kijavításuk érdekében, valamint indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a nyomozati iratok 22. kötetének 269-285. oldalán található szakvélemény alapján Terhelt5 VI.r. vádlott vonatkozásában a tényállást egészítse ki az elmeállapotával kapcsolatos szakértői megállapításokkal, mivel azokat a törvényszék a tárgyalás anyagává tette.

[31] A fellebbviteli főügyészség szerint az ekként kiegészített és pontosított tényállás már mentes a hiányosságoktól és a felülbírálat során irányadó. Megítélése szerint a Balassagyarmati Törvényszék az indokolási kötelezettségének széleskörűen eleget tett, amikor a bizonyítékokat valamennyi tényállási pontra lebontva, az iratok tartalmának megfelelően ismertette, azokat egyenként és összességükben is értékelte. Álláspontja szerint meggyőző érvekkel fejtette ki, hogy az egymásnak ellentmondó vallomások közül melyeket fogadott el, valamint a logika szabályai szerint járt el azoknak a tanúvallomásoknak az elfogadásakor, amelyeknek a vádlottakat terhelő tartalmi elemeit egyéb vallomások, illetve a lehallgatások eredménye is alátámasztotta. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárása arra a hivatkozásra, illetve védekezésre is kiterjedt, hogy a nyomozás során rögzítettekben szerepe volt-e bármiféle rendőri ráhatásnak, majd helyesen vonta le nemleges következtetését. A vádhatóság külön rámutatott az elsőfokú ítélet azon helytálló megállapítására, miszerint tanú95 és tanú19 vallomásai miatt nem szolgálhattak a tényállás alapjául. Megjegyezte, hogy a törvényszék részletesen számot adott a bizonyítási indítványok elutasításáról is. Mindezekre tekintettel a felmentésre irányuló fellebbezések a bizonyítékok másfajta mérlegelésén keresztül, eltérő tényállás megállapítását célozzák, amely a felülmérlegelés tilalma folytán nem vezethet eredményre. Utalt arra is, hogy az elsőfokú ítélet [561] bekezdése elírás miatt korrigálásra szorul.

[32] Megítélése szerint az elsőfokú bíróság a megállapított tényállásból okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére és a bűncselekmények minősítése is „jórészt” törvényes, azonban tévesnek tartotta az I.r., II.r., III.r., V.r., VII.r. és XI.r. vádlott esetében a folytatólagos elkövetés megállapítását, mert a kereskedéssel való elkövetés folyamatos tevékenység, amely rendszeres, ismétlődő adásvételek útján valósul meg és magukban foglalnak minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer vagy új pszichoaktív anyag eljusson a viszonteladóhoz vagy fogyasztóhoz. Erre tekintettel a kereskedői magatartás nem folytatólagos törvényi egységként, hanem természetes egységként értékelendő, ezért nevezett vádlottaknál indítványozta a folytatólagos elkövetésre utalás mellőzését. Az új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetvényének törvényhelyét a IV. fordulat feltüntetésével kérte pontosítani. Egyebekben a bűncselekmények minősítését törvényesnek találta és a törvényszék által kifejtett indokok alapján egyetértett az elbíráláskor hatályos törvényi rendelkezések alkalmazásával is.

[33] Az I.r. vádlott védőjének ítélt dologra alapított fellebbezésével összefüggésben kifejtette, hogy Terhelt1 I.r. vádlottal szemben az illetékes ügyészség a 2015. április 30. napján elkövetett, a Btk. 184/B. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző – „új pszichoaktív anyagot előállít, az ország területére behoz, onnan kivisz vagy azon átszállít” – új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntette miatt indult nyomozást szüntette meg, míg jelen esetben az elsőfokú bíróság más törvényi tényállásába, nevezetesen a Btk. 184. § (1) bekezdésébe ütköző kereskedéssel elkövetett új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetvényében állapította meg az

I.r. vádlott büntetőjogi felelősségét. A két különböző törvényi tényállás miatt a cselekmények nem képezhettek természetes egységet.

[34] A fellebbviteli főügyészség szerint a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság hiánytalanul feltárta, a kiszabott büntetések törvényesek, tettarányosak, megfelelően tükrözik a bűncselekmények konkrét tárgyi súlyát, a vádlottak társadalomra veszélyességét, bűnösségük fokát, valamint a kimerítően számba vett bünteteskiszabási körülményeket. Megítélése szerint enyhébb büntetések kiszabása veszélyeztetné a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési cél elérését.

[35] Hangsúlyozta, hogy a törvényszék helyesen járt el, amikor a bűnszervezetben elkövetés vizsgálatát nem a minősítés körében, hanem a büntetés kiszabásánál tette vizsgálat tárgyává, mert e többes elkövetői forma nem a Btk. Különös Részében foglalt minősítő körülmény, hanem a Btk. Általános Részében található jogkövetkezményeket von maga után. Felsorolta a bűnszervezet jelenleg hatályos törvényi tényállási elemeit, majd rámutatott arra, hogy azok mindegyike megvalósult az I.r., II.r., III.r., V.r., VII.r. és XI.r. vádlott esetében.

[36] Érvelése szerint a legalább három személy általi elkövetés és a hosszabba időre történő szervezettség a megalapozott tényállás alapján nem igényel magyarázatot. A hierarchikus szervezettséggel kapcsolatban – a Kúria több határozatát, BH 2021. 217., Bfv.II.605/2021/8. és Bfv.III.227/2021/11. megjelölve – kiemelte, hogy amennyiben akár egyetlen résztvevő szervezői, koordináló, irányító szerepére vonatkozó adat rendelkezésre áll, akkor az már olyan alá-fölé rendeltségi viszonynak tekinthető, amely megalapozza a bűnszervezet megállapítását. Véleménye szerint a megállapított tényállásból egyértelműen következik az a tény, hogy a szervezetet az I.r. vádlott vezette és irányította, így ez a törvényi feltétel is megállapítható. Hivatkozása szerint a terheltek közötti rokoni, illetve közeli kapcsolattal volt magyarázható az, hogy az I.r. vádlottnak nem kellett a többi vádlott irányába konkrét utasításokat adni, elég volt csak kérnie. Végezetül a konspiratív működésre vonatkozólag előadta, hogy annak megállapításához az elkövetők közötti koordináció érdekében tett lépések, a bűncselekményből származó előny szervezett elosztása, valamint a bűncselekmények elkövetésének feladatmegosztáson alapuló tervszerűsége szükséges, amely kritériumok jelen ügyben kivétel nélkül megvalósultak. Valamennyi vádlottnak egyedileg meghatározott, tudatilag átfogott, konkrét feladata volt, a bűncselekményekből származó anyagi javakat felosztották egymás között, a kommunikációra használt telefonszámokat más nevének futtatták, azokat gyakran cserélték, továbbá „virágnyelven” beszéltek egymással. A lebukás minimalizálása érdekében egymást figyelmeztették a rendőri ellenőrzésekre és felhívták vásárlóik figyelmét arra, hogy a hatóságok elől titkolják a kábító hatású anyagok forrását, továbbá amikor tudomásukra jutott, hogy valaki terhelő vallomást tett rájuk, az adott személy hiteltelenítésére törekedtek.

[37] Az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezések tekintetében elsőként kifejtette, hogy Terhelt5 VI.r. vádlott vonatkozásában a szabadságvesztés végrehajtási fokozata a törvény erejénél fogva nem börtön, hanem fegyház, amely tévedést az elsőfokú bíróság is észlelte ügyszöke határozata írásba foglalásakor, amint arra ítélete [1217]

bekezdésében utal. A vádhatóság észlelte továbbá, hogy Terhelt5 VI.r. vádlott 2020. október 15. napjától a Salgótarjáni Járásbíróság 7.Sze.1859/2020/2. számú határozatával kiszabott 10 nap elzárását töltötte, ezért szükséges az előzetes fogvatartásra és a beszámításra vonatkozó adatok módosítása.

[38] A fellebbviteli főügyészség rögzítette átiratában az elsőfokú ítéletben elrendelt, próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetések ügyadatait, majd a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (Bv. tv.) 28. § (1) bekezdés d) pontjára hivatkozva megállapította, hogy azok végrehajthatósága az 5 éves elévülési időre tekintettel 2019., 2020., illetve 2022. évben elévült. A BH 2007. 147. számon közzétett eseti döntésre is utalva előadta, hogy a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajthatóságának elévülése kizárja, hogy a bíróság a felfüggesztés próbaideje alatt elkövetett cselekmény miatt a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását elrendelje, ezért az elsőfokú ítélet erre irányuló rendelkezéseinek mellőzését indítványozta.

[39] Mindezeket összefoglalva a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványozta, hogy az ítéltábla az elsőfokú ítéletet akként változtassa meg, hogy

- a tényállást a fentebb kifejtettek szerint egészítse ki,
- az I.r., II.r., III.r., V.r., VII.r. és XI.r. vádlott esetében a folytatólagos elkövetésre utalást mellőzze és az új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntettének törvényhelyében a IV. fordulatot is tüntesse fel,
- a VI.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fegyházban határozza meg,
- az I.r. és III.r. vádlott vonatkozásában a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztések végrehajtásának elrendeléséről szóló rendelkezéseket mellőzze,
- a VI.r. vádlott előzetes fogvatartásának adatait, valamint a beszámításra vonatkozó rendelkezést pontosítsa és
- a tárgyalási határnapok közül mellőzze a 2021. december 15. napját, mert aznap bizonyításfelvétel nem történt.

Indítványozta továbbá, hogy a másodfokú bíróság az I.r., II.r., III.r., VI.r. és VII.r. vádlott esetében a kiszabott szabadságvesztésbe az elsőfokú ítélet kihirdetésétől letartóztatásban töltött időt számítsa be, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

[40] Az I.r. és II.r. vádlott védője a fellebbezés írásban benyújtott indokolásában az elsőfokú ítélet védenecit érintő részeinek és a bejelentett fellebbezések irányának rögzítését, valamint a fellebbviteli főügyészség átiratában írtak összefoglalását követően kijelentette, hogy a védelmi fellebbezéseket akként módosítja, hogy mindkét vádlott vonatkozásában a bünszervezet megállapításának mellőzése, a kiszabott büntetés jelentős enyhítése, továbbá a vagyoneklobzás mellőzése érdekében tartja fenn.

[41] Az indokolás részletezte, hogy a törvényszék mely tényadatok alapján állapította meg a bűnszervezeti elkövetést, majd kifejtette, hogy álláspontja szerint miért nem lehetséges a bűnszervezetben történt elkövetés megállapítása, amelynek első érveként általánosságban kitért a bűnszervezet fogalmi elemeire, azok 2019. július 10. napjától hatályos módosítására, majd rátért azok egyenkénti vizsgálatára.

[42] Az I.r. és II.r. vádlott védője a bűnszervezet törvényi feltételei közül a hosszabb időre szervezettségnek, az 5 évi, vagy azt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő cselekmények elkövetésének és a legalább 3 személy részvételének megvalósulását nem vitatta, ezzel szemben a hierarchikus szervezettség megállapíthatóságával már nem értett egyet. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos érveinek rögzítése után előadta, hogy önmagában az a tény, hogy „valaki fejéből kipattan egy ötlet és igyekszik összefogni a tevékenységet, még nem egyenlő azzal, hogy egy bűnszervezetet vezet”. Feltette a kérdést, hogy egy vezető miként láthatna el több feladatot is, nevezetesen árusít, beszerez, valamint továbbad azért, hogy mások is értékesíthessenek. Kiemelte, hogy a II.r. vádlott a tudta nélkül is árult, melyből önálló bevételre tett szert, így felmerül a kérdés, hogy jelen esetben a vádlottak bármelyike vezetőnek tekinthető-e egyáltalán. Megítélése szerint sem a bizonyítékok, sem az elsőfokú ítélet indokolása alapján nem egyértelmű, hogy az I.r. vádlott kit és mire utasított, míg kívülálló személyek benyomása, hogy kit gondoltak főnöknek, nem bírhat jelentőséggel a bűnszervezet megállapítása szempontjából. Álláspontja szerint kizárólag az állapítható meg, hogy az eljárásban részt vevő személyek hol önállóan, hol együtt dolgoztak, egymásnak is adtak kábítószer, mindenki eltette a maga hasznát és nem elosztás útján került a pénz a vádlottakhoz. Véggkövetkeztetése szerint a vádlottak bizonyos fokú szerveződése nem érte el azt a szintet, amely a bűnszervezet megállapítását eredményezné.

[43] A konspiratív működésre vonatkozólag úgy foglalt állást, hogy ha „valaki, vagy valakik úgymond alaposan megszervezik a bűncselekmény elkövetését, még nem egyenlő azzal, hogy azt konspiratíván teszik”. Meggyőződése szerint az elkövetéssel kapcsolatban olyan mértékű elővigyázatosság, illetve védelmi intézkedés nem lelhető fel, amely megalapozná a konspiratív működés megállapítását, a telefonok, telefonszámok cseréje, valamint a virágnyelv használata nem tekinthető kirívónak, ezek a bűncselekmények nagy részénél megfigyelhető tényezők, míg az a körülmény, hogy az elkövetők igyekeznek elkerülni a lebukást, még nem minősül konspirációnak. A Fővárosi Törvényszék két ítéletét megjelölve rámutatott, hogy a hierarchikus szervezettség többet kíván meg annál, hogy a bűncselekmények kapcsán valamely személy bizonyos irányító vagy koordináló szereppel rendelkezik. A kisebb fokú szervezettség, a szerepek elmosódása, vagy éppen felcserélhető volta már nem alapozza meg a bűnszervezet megállapítását. A hosszabb időn keresztül, több bűncselekmény közös elkövetéséből adódó bizonyos fokú koordináció még nem eredményezi egy hierarchikusan és konspiratíván működő bűnözői csoport létrejöttét, az ilyen esetek a bűnszövetség kereteit nem lépik túl. A védelem hangsúlyozta, hogy jelen esetben legfeljebb a bűncselekmények elkövetéséhez használt konspiráció állapítható meg, de az is csak kezdetlegesen, amely nem egyenlő a bűnszervezet megállapításához elengedhetetlen konspirációval, ezért e fogalmi elem nem valósult meg.

[44] Az I.r. és II.r. vádlott védője ügyszám szerint megjelölt törvényszéki és ítéltáblai határozatokra hivatkozva támasztotta alá a büntetések eltúlzott tartamára vonatkozó érvelését. A bünteteskiszabási körülményekre utalva sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte enyhítőként a II.r. vádlott esetében, hogy három kiskorú gyermek eltartásáról köteles gondoskodni, továbbá mindkét védenca esetében nyomatékos enyhítő körülményként kérte figyelembe venni a 7 év letartóztatásban töltött időt, amely már önmagában is egy szigorú büntetésnek tekinthető.

[45] Mindezekre tekintettel indítványozta a bünszervezetben történt elkövetés mellőzését és erre tekintettel, illetve ettől függetlenül is a kiszabott szabadságvesztés büntetések jelentős mértékű enyhítését.

[46] A III.r. vádlott védője a bejelentett fellebbezés írásban benyújtott indokai között mindenekelőtt vitatta, hogy védenca terhére megállapítható lenne a kábítószer-kereskedelem minősített esete, amely érvelésének alátámasztásaként hivatkozott az I.r. és III.r. vádlott között az átadás előtt lezajlott telefonbeszélgetés tartalmára, mert ebben az I.r. vádlott „hópihe” beszerzése végett fordult védenchéhez. A védelem szerint a III.r. vádlott az általa átadott csomagban kizárólag 150 gramm etil-hexedront juttatott el az I.r. vádlottnak, amely új pszichoaktív anyagnak minősül, ezért megítélése szerint a védenca terhére rótt cselekmények helyes minősítése a kábítószer-kereskedelem alapesete és az új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntette. E tárgykörben kérte figyelembe venni, hogy egyetlen bizonyíték sem támasztja alá azt a törvényszéki megállapítást, miszerint védenca a hivatkozott új pszichoaktív anyagon felül egyéb kábítószerrel pótolta volna ki a fedett nyomozó által megrendelt mennyiséget, továbbá arra sincs adat, hogy védenca tudomással bírt volna arról, hogy az I.r. vádlott milyen üzletet kívánt lebonyolítani a fedett nyomozóval.

[47] Indokolása második pillérét a bünszervezet mellőzésére irányuló érvei képezték, melynek során elsőként kétségbe vonta azt az elsőbírói következtetést, hogy a vádlottak között az I.r. vádlott vezető szerepet töltött be, továbbá hiányolta a tényállásból, hogy kit és mire utasított. Példaként hivatkozott a 2017. január 10-én védenca és az I.r. vádlott között lezajlott telefonbeszélgetésre, amelyben az I.r. vádlott a III.r. vádlott segítségét kérte és nem utasította. Meglátása szerint az I.r. vádlott elosztóként, beszerzőként és szállítóként is tevékenykedett és a vádlottak egymással mellérendelt viszonyban álltak, akik önállóan folytattak értékesítő tevékenységet, de arra is volt példa, hogy egymástól szereztek be az anyagot. A védelem szerint a vádlottak célszerűségi alapon esetenként együttműködtek, azonban ez a szervezetségi szint nem érte el a bünszervezet kritériumait. Az elsőfokú bíróság által a bünszervezet megállapításának alátámasztására felhozott indokokat a kereskedői magatartás általános jellemzőinek minősítette. Véleménye szerint a törvényszék által felhozott érvek nem feleltethetők meg a törvénymódosítás miniszteri indokolásából kiolvasható konspiratív működéssel. Ezzel kapcsolatban utalt a Szegedi Ítéltábla egyik határozatában megkülönböztetett külső és belső konspirációra, majd rámutatott, hogy jelen esetben a belső konspiráció, vagyis az, hogy a szervezet tagjai egymás feladatkörét ne ismerjék, teljes mértékben hiányzott. Meglátása szerint a konspiráció ellen ható tényező, hogy a cég2 nevű szórakozóhelyen nyíltan zajlott a kábítószer értékesítése, továbbá az is, hogy védenca a saját otthonában szolgálta ki a fogyasztókat. A hierarchikus szervezetség és a konspiráció hiányára tekintettel indítványozta tehát a bünszervezeti elkövetés mellőzését.

[48] A fellebbezésnek a büntetés enyhítésére irányuló részével összefüggésben rögzítette az elsőfokú bíróság által figyelembe vett enyhítő körülményeket, majd azon nézetének adott hangot, hogy az eljárás elhúzódása nagyobb nyomattal értékelendő, különös tekintettel arra a tényre, hogy az elsőfokú ítélet kihirdetése óta további 1 év 4 hónap telt el. Hangsúlyozta, hogy védence több, mint 7 éve áll a legszigorúbb kényszerintézkedés, a letartóztatás hatálya alatt és 6 évig teljes bizonytalanságban várta az elsőfokú ítélet meghozatalát, amely a családi kapcsolataira is kihatott. Kiemelte védence büntetés-végrehajtási intézetben tanúsított makulátlan magatartását, szenvedélybetegeket segítő tréningen, kompetenciafejlesztő foglalkozásokon, illetve közhasznú tevékenységben és jóvátételi programban való részvételét, valamint targoncavezetői és szobafestői képesítésének megszerzését, így megítélése szerint a büntetés remélt hatása már célt ért. Utalt védencének a büntetés-végrehajtási intézetben, az elsőfokú ítélet kihirdetése után megromlott egészségügyi állapotára, valamint kérte mellőzni a súlyosító körülmények sorából a szervezett, kitartó és hosszú időn át tartó elkövetésre hivatkozást, mert ezek a bűnszervezet fogalmi elemei, így súlyosítóként már nem lehet őket figyelembe venni. Mindezekre tekintettel indítványozta az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés büntetés jelentős mértékű enyhítését, amelyet már önmagában a bűnszervezet mellőzése is indokol.

[49] A III.r. vádlott védője a fellebbezés indokolását azzal zárta, hogy maradéktalanul egyetért a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészségnek a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtásának elrendeléséről szóló ítéleti rendelkezés mellőzésével.

[50] Az indokolás mellékleteként másolatban csatolta az alábbi dokumentumokat:

- a BV Intézet1 2024. január 8. napján kiállított ambuláns lapját, amelyben a III.r. vádlottra vonatkozólag krónikus diagnózisként magasvérnyomás-betegség szerepel,
- a BV Intézet1 2023. március 6. napján kiállított igazolását, amely szerint a III.r. vádlott részt vett a „Fogvatartottak reintegrációja” kiemelt projektben,
- a Belügyminisztérium európai uniós és nemzetközi helyettes államtitkára által 2022. április 21. napján aláírt igazolást, amelynek értelmében a III.r. vádlott „Kommunikáció kompetenciafejlesztő foglalkozást” és „Önismereti kompetenciafejlesztő foglalkozást” is elvégzett,
- a Cég5 mellett működő szakmai vizsgálóbizottság által 2020. október 19. napján kiállított Sorszám1 sorszámú bizonyítványt, amely szerint a III.r. vádlott jeles osztályzattal targoncavezetői szakképesítést szerzett,
- a Kórház2 2022. október 26. napján kelt ambuláns kezelőlapját, amelynek értelmében a III.r. vádlottnál „Bell-féle bénulás”-t (jobboldali arcidegbénulás) diagnosztizáltak,
- a BV Intézet2 2022. december 27. napján elvégzett ambuláns vizsgálatáról készült okiratot, amelyben az került rögzítésre, hogy a III.r. vádlott magasvérnyomás miatt gyógyszeres kezelésben részesül.

[51] Az V.r., VI.r. és XI.r. vádlott védője a fellebbezés írásban benyújtott indokolásában az előzményi adatok részletezését követően kijelentette, hogy Terhelt5 VI.r. vádlott vonatkozásában a fellebbezés kizárólag a büntetés jelentős enyhítésére, továbbá Terhelt7 XI.r. vádlott esetében a bünszervezetben elkövetés mellőzésére és a büntetés jelentős mértékű enyhítésére irányul, e vádlottak esetében a fellebbezés felmentést célzó részét nem tartja fenn.

[52] Kitért a fellebbviteli főügyészség átiratában rögzített indítványokra, majd megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabályt nem vétett, azonban ítéleti tényállása részben megalapozatlan, mert a törvényszék tényből tényre következtetése helytelen és iratellenes.

[53] Mindenekelőtt rámutatott, hogy a jelen ügy általa leginkább vitatott pontja, hogy az elsőfokú bíróság 6 vádlottat bünszervezeti elkövetőként vont felelősségre. Az V.r., VI.r. és XI.r. vádlott védője röviden összefoglalta, hogy a bünszervezet fogalma milyen módosításokon ment keresztül az elmúlt időszakban, amely megítélése szerint a jogalkotói szándékkal ellentétes irányba terelte a joggyakorlatot, ezért a jogalkotó ismételten „hozzányúlt ehhez a fogalomhoz”. A törvénymódosítást célzó indokolásból kiemelte azt a megállapítást, miszerint „Az elkövetők közötti olyan szervezett elkövetésre, amely több bűncselekmény elkövetésére irányul, de a szervezett bűnözésre jellemző alá-fölé rendeltségi viszonyt, munkamegosztást, konspiratív kapcsolatrendszerrel nem tartalmaz, a hatályos törvény a bünszövetség fogalmát rendelné alkalmazni.”.

[54] A fellebbezés indokolása rögzítette a bünszervezet 2019. július 10. napjától hatályos fogalmi elemeit, amelyek közül – az I.r. és II.r. vádlott védőjéhez hasonlóan – a hierarchikus szervezettséget és a konspiratív működést emelte ki, mert álláspontja szerint e törvényi elemek védenecsei vonatkozásában nem valósultak meg.

[55] A hierarchia, illetve a hierarchikus szervezettség vonatkozásában kijelentette, hogy e fogalom az alá-fölé rendeltségi kapcsolatot, viszonyt, rangsort jelent. A joggyakorlat szerint a hierarchikus szervezettség már abban az esetben is megállapítható, ha a csoport tagjai között legalább két szinten megjelenik az irányító-irányított, vezető-vezetett, illetve utasítást adó-utasított személykapcsolat, azonban a védelem szerint az elsőfokú ítéletből mindez nem olvasható ki, mivel az eljárás során egyetlen adat sem támasztotta alá Terhelt1 I.r. vádlott és társai közötti alá-fölé rendeltségi viszonyt. Az I.r. vádlott nem töltött be olyan vezetői szerepet, amely a vádlott-társai irányába jelentkező utasítások, irányítások formájában jelent volna meg, ellenkezőleg, „mindenkitől kért és senkit sem utasított”. Véleménye szerint ez utóbbi megállapítás különösen igaz Terhelt4 V.r. vádlott és az I.r. vádlott, mint apa-fia kapcsolatra, mert „abban a kultúrában” eleve kizárt, hogy az I.r. vádlott utasította volna az apját, vagyis az V.r. vádlottat.

[56] Az elsőfokú ítélet [119] bekezdésében foglaltak idézését követően kifejtette, hogy nem állt rendelkezésre semmiféle tényadat arra vonatkozólag, hogy az I.r. vádlott volt a

„főnök”, ezt csupán pár tanú említette meg, akiknek a száma elenyésző a kihallgatott tanúkhöz képest. A fellebbezés indokolása kiemelte, hogy amennyiben az I.r. vádlott nem töltött be vezető szerepet, abban az esetben az alá-fölé rendeltségi viszony sem állapítható meg.

[57] A védelem Terhelt4 V.r. vádlott vonatkozásában hiányolta a bünszervezeti elkövetésre vont következtetés részletezését. Meglátása szerint e vádlott esetében nem merült fel olyan adat, amely alapján kijelenthető lenne, hogy tudomással bírt arról, hogy a fia kivel, miért, milyen okból és célból találkozott. Álláspontja szerint ennek bizonyítására a törvényszék által kiemelt Közleményszám1. sorszámú beszélgetés nem alkalmas.

[58] Érvelése szerint a „csoportosan elkövetett kábítószerrel kapcsolatos ügyekre általában a vádhatóság ráerőlteti a bünszervezet tényállási elemeit”, mert a lebonyolítás bizonyos fokú szervezettséget igényel. Jelen esetben 6 terheltet érint a bünszervezeti kör, amely már komoly szervezettséget feltételez, azonban meggyőződése szerint az elsőfokú ítélet még csak utalás szintjén sem tér ki valamiféle belső hierarchiára, elkülönült szintekre és feladatokra, konspiratív kapcsolatrendszerre, vagy vezetői utasításokra. Külön kitért arra a nézetére, hogy Terhelt4 V.r. vádlott és Terhelt7 XI.r. vádlott tekintetében már a vádirat sem tartalmazott olyan tényállítást, amely a bünszervezetben betöltött szerepükre vonatkozott volna.

[59] A bünszervezet jelenleg hatályos törvényi meghatározásának rögzítése mellett az V.r., VI.r. és XI.r. vádlott védője korábbi ítéltáblai ügydöntő határozatokra utalva kérte figyelembe venni, hogy e társas elkövetési forma akkor állapítható meg, ha a „felek utasíthatóak voltak és nem rendelkeztek saját döntési kompetenciával”, mert önálló döntési kompetencia esetén az alá-fölé rendeltség nem állapítható meg. Hangsúlyozta továbbá, hogy a konspiratív működés „jellemzői az elkövetők közötti koordináció, a lebukás megelőzése érdekében tett lépések, a bűncselekményből származó előny szervezett elosztása és a bűncselekmények elkövetésének feladatmegosztáson alapuló tervszerűsége”, azonban jelen ügyben mindezt a vádhatóságnak sem az V.r., sem a XI.r. vádlott esetében nem sikerült bizonyítani.

[60] A fedett nyomozó tevékenységével kapcsolatban a fellebbezés indokolása hosszan idézte az elsőfokú ítélet e tárgykörre vonatkozó bekezdéseit, amelyek törvényi hivatkozásait helyesnek találta, azonban sérelmezte, hogy az elsőfokú eljárás során a védelemnek nem volt lehetősége megismerni az ügyészi megállapodás kereteit. Véleménye szerint a fedett nyomozó az I.r. vádlottól történt vásárlással nem a célszemély bizalmába akart férközni, hanem a bűncselekmény elkövetési tárgyának megrendelése érdekében több álvásárlást hajtott végre addig, amíg a megvásárolt kábítószer el nem érte a különösen jelentős mennyiséget. A jelenleg hatályos Be. 224. § (4) bekezdése alapján kiemelte, hogy a fedett nyomozó az álvásárlások során nem valósíthat meg konkrét felbujtói magatartást és nem terelheti az elkövetőt súlyosabb bűncselekmény felé, mint amit az eredetileg meg akart valósítani. Utalt arra is, hogy a fedett nyomozó tevékenysége kizárólag az I.r. vádlott cselekménye felé irányult, semmilyen érdemi információt nem szerzett be és nem is akart megtudni a vádlott-társak cselekvőségéről.

[61] Az elsőfokú ítélet [998]-[1007] bekezdésében írtak szó szerinti idézése mellett előadta, hogy a fedett nyomozó tevékenysége vagy álvásárlás, vagy mintavásárlás, a kettő együtt – amint azt a törvényszék értelmezte – nem lehet. Helytelen és megalapozatlan az a törvényszéki érvelés is, amely szerint a fedett nyomozó célja az volt, hogy a „forgalmazott anyag” a birtokába kerüljön, mert az már az első alkalommal megtörtént, azonban az anyag mennyisége és minősége alapján egy jóval enyhébben büntetendő cselekmény miatt lehetett volna felelősségre vonni a vádlottakat. Megítélése szerint semmilyen tényadat nincs arra vonatkozólag, hogy az adott mennyiségű és minőségű kábítószer az álvásárlás nélkül is bekerült volna a kereskedelmi forgalomba, különös tekintettel arra, hogy az említett mennyiség nem is állt a vádlottak rendelkezésére, így azt értékesíteni sem tudták volna. Kijelentette továbbá, hogy a fedett nyomozó feladata, munkája, jelentése, a jelentés megbízhatósága ügyészégi kontroll alatt áll, ezért amennyiben az általa végzett tevékenységről nem volt tudomása, vagy csak utólag szerzett tudomást a Nógrád Megyei Főügyészség, akkor az általa beszerzett bizonyítékokat nem lehetett volna az eljárás során felhasználni.

[62] Az elsőfokú ítélet [1022] bekezdésében írtakkal összefüggésben elfogadhatatlannak és érthetetlennek minősítette, hogy a fedett nyomozó személyes jelenlét nélküli meghallgatását miért ellenezte az ügyészség. Ezzel kapcsolatban feltette a kérdést, hogy a fedett nyomozó, mint a vád alapját képező személy kihallgatása hogyan lenne pótolható, majd annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a „fegyveregyenlőség elve” súlyosan sérült, mert e lényeges bizonyítékot a védelem nem ismerhette meg, annak ellenére, hogy azt a vádhatóság mind az V.r., mind a XI.r. vádlott vonatkozásában nagy nyomatékkel értékelte.

[63] Álláspontja szerint a fedett nyomozó tevékenysége nem attól jogszerű, hogy alkalmazását az ügyészség engedélyezte, hanem abban az esetben, ha igénybevétele megfelel a jogszabályi követelményeknek. A védelem akkor tudta volna ellenőrizni a fedett nyomozó eljárásának törvényességét, ha az ügyészi engedélyt vagy legalább annak kivonatát ismeri, erre azonban nem volt lehetősége. Érthetetlennek tartotta, hogy ha az irat nyílt, akkor azt miért nem ismerhették meg, amennyiben viszont minősített adatnak számít, akkor is lehetőség lett volna a minősített adatot nem tartalmazó kivonat ismertetésére, ennek elmaradását súlyos eljárási hibaként rótta fel az elsőfokú bíróságnak.

[64] Terhelt5 VI.r. vádlott vonatkozásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróságon kihallgatott tanúk mindegyike ellentétes vallomást tett a nyomozati szakban tett nyilatkozataikkal, amelynek okaként a „jól bevált megfenyegetett Terhelt5 és baráti köre”, valamint azt adták elő, hogy félnek a VI.r. vádlottól, azonban erre vonatkozólag semmiféle tényadat nem áll rendelkezésre. Véleménye szerint a tanúk „többször módosított, korrigált és a nyomozó hatóság irányított, hipotetikus kérdéseire adott” válaszai nem képezhetik az ítéleti tényállás alapját.

[65] A védelem sérelmezte, hogy a megalapozott gyanú közlése óta mindhárom vádlott esetében több, mint 7 év telt el és a cselekményüket még mindig nem sikerült jogerősen elbírálni, amely a legminimálisabb mértékben sem róható fel védenecinek. Nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a legsúlyosabb kényszerintézkedés fenntartása mellett a magyar joggyakorlatban példátlan módon elhúzódtott eljárás az Alaptörvénnyel is ellentétes, továbbá még a legsúlyosabban szankcionálandó bűncselekmények esetén is méltánytalan.

[66] A büntetéskiszabási körülmények közül a törvényszéknek a dizájner drogok helyi és országos szintű térnyerésére hivatkozását kritizálta, mert azt az elsőfokú bíróság konkrét, megbízható és pontos adatokkal nem támasztotta alá, így az mellőzendő a súlyosító körülmények közül.

[67] Az eddig kifejtettek alapján indítványozta, hogy a másodfokú bíróság akként változtassa meg a Balassagyarmati Törvényszék ítéletét, hogy Terhelt4 V.r. és Terhelt7 XI.r. vádlott esetében a bünszervezetben történt elkövetés megállapítását mellőzze és mindhárom vádlott – Terhelt5 VI.r. vádlott vonatkozásában is – a kiszabott szabadságvesztés büntetést jelentősen enyhítse.

[68] A VI.r. vádlott kirendelt védője még a kirendelés hatálya alatt benyújtott írásbeli indokolásában a fellebbezést mind a felmentésre, mind a szabadságvesztés büntetés enyhítésére vonatkozólag fenntartotta. Kérte figyelembe venni, hogy a kirendelésére a másodfokú bírósági szakban került sor, így kimaradt a büntetőeljárás hosszadalmas előzményeiből. Mindezt azért tartotta fontosnak hangsúlyozni, mert ezáltal kirendelt védőként nem tehetett mást, minthogy követi azt a védői stratégiát, amit a védelem korábban képviselt.

[69] Előadása szerint Terhelt5 VI.r. vádlott kábítószerfogyasztás miatt került a hatóság látókörébe, majd a hosszú eljárás alatt konzekvensen tagadta a kábítószer-kereskedelem büntetettét, ezzel szemben a kábítószer fogyasztását egyszer sem vitatta. A fellebbezés indokolása részletesen kitért az egyes tanúk vallomásaiban foglaltakra, kiemelve azoknak a védelem szerinti ellentmondásosságát, valamint azt a körülményt, hogy az általuk előadottak egy része csak hallomáson alapult és saját bevallásuk szerint több vallomást is kábítószer hatása alatt tettek.

[70] Álláspontja szerint a tanúvallomásokban felfedezhető ellentmondások sem a nyomozati, sem a bírósági szakban nem kerültek tisztázásra, ezért védenec esetében a 2 rendbeli kábítószer-kereskedelem büntette nem bizonyított kétséget kizáró bizonyossággal. Hivatkozása szerint nem vitás, hogy védenec – mint fogyasztó – kábítószert tárolt, azonban nincs adat arra vonatkozólag, hogy e tárolás, raktározás mennyi ideig tartott, ezért e részselekmény önmagában nem alkalmas a forgalmazási, illetve kereskedési szándék bizonyítására.

[71] Az enyhítésre irányuló indítvány körében az Alkotmánybíróság 2/2017. (II. 10.) AB határozatára is utalva, illetve abból idézve kifejtette, hogy az elsőfokú ítéletben hivatkozottnál jóval nagyobb nyomatékkel értékelendő védenccé javára a rendkívüli időmúlás mellett az eljárás elhúzódása. Véleménye szerint a vádhatóság által indítványozott súlyosabb büntetés kiszabása a jelentős időmúlásra figyelemmel megengedhetetlen és megtorló bünteteskiszabást eredményezne. Mindezek alapján a bünteteskiszabás alapelveit, az ügy összes körülményét, a belső arányosság követelményét szem előtt tartva, továbbá arra a tényre is figyelemmel, hogy a törvényszék védecét nem bünszervezeti elkövetőként vonta felelősségre, indítványozta enyhébb szabadságvesztés büntetés kiszabását.

[72] A VII.r. vádlott védője a bejelentett fellebbezés írásban benyújtott indoklásában indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a védenccé vonatkozásában a bünszervezeti elkövetés megállapítását mellőzze, a 2 rendbeli testi sértés vétsége miatt emelt vád alól elsősorban bűncselekmény, másodsorban bizonyítottság hiányában mentse fel, továbbá a kiszabott büntetést enyhítse.

[73] Véleménye szerint a távoli rokonság megállapíthatósága jelen bűncselekmények elkövetése szempontjából nem bír jelentőséggel, ezzel szemben lényeges tény, hogy védenccé nem állt kapcsolatban az I.r., II.r. és V.r. vádlottal, akik egymás lakásában sem jártak, továbbá arra sincs adat, hogy egymással „üzleti” kapcsolatban álltak volna. Kérte figyelembe venni, hogy az „össze-vissza beszélő tanúk” sem látták soha védecét a „cég2” nevű kocsmában és egyetlen telefonhívás sem zajlott le védenccé és a vádlott-társak, illetve a tanúk között. Állítása szerint az sem felel meg a valóságnak, hogy az időközben elhunyt Terhelt11tel együtt mozogtak volna, ezzel szemben nem vitatta, hogy a VII.r. vádlott mások mellett ez utóbbi személyt is elvitte különböző helyekre, mivel jogosítvánnyal és személyautóval is rendelkezett és pénzért vagy szívességből vállalta mások szállítását.

[74] Kérte mellőzni az elsőfokú bíróság arra vonatkozó ténymegállapítását, hogy Terhelt6 VII.r. vádlott csatlakozott a vádlott-társakhoz, mert a név18 család egyetlen tagjával sem állt kapcsolatban. Ezzel összefüggésben kiemelte, hogy védenccé 20 évvel idősebb az I.r. vádlottnál, így még a baráti körök sem lehetett azonos. Az 1. számú tanút és tanú35 tanút szavahihetetlennek minősítette, akik közül az 1. számú tanú megfelelési kényszer alatt tette vallomásait, míg tanú35 védenccé házára sem emlékezett a valósággal egyezően.

[75] Sérelmezte, hogy a törvényszék a tanúk szóbeszédén alapuló nyilatkozatait elfogadva tényként állapította meg védenccé, valamint az I.r. és II.r. vádlott között létrejött megállapodást, továbbá a haszon megfelelését és a kábítószer konyhában, illetve ismeretlen helyen történt elrejtését. Álláspontja szerint önmagában abból a tényből, hogy néhai Terhelt11et pár helyre elvitte a kocsijával, illetőleg nevezett személy néhányszor megfordult a lakásán, még nem következik, hogy bármit együtt csináltak volna. Hangsúlyozta, hogy védenccé maga is kábítószerfogyasztó volt, aki maga alakította ki a beszerzési forrásait és soha nem kapott az I.r. vádlottól kábítószert. Utalt arra is, hogy a házkutatáskor a kábítószerkereső kutya nem jelzett, továbbá részletezte védenccé szerény anyagi helyzetét annak bemutatása végett, hogy az „anyagi haszonszerzési cél és eredmény nem következett be”.

[76] A testi sértés vétsége vonatkozásában kifejtette, hogy a szakértői vélemények alapján nem bizonyítható az elfogyasztott szer azonos származása, kizárólag a hatóanyagtartalom volt meghatározható. E bűncselekménnyel érintett XV.r. és XVI.r. vádlott vallomásait elemezve azt a következtetést vont le, hogy önmagukkal is ellentmondásosan nyilatkoztak, továbbá felhívta a figyelmet a sértetti rokoni kör vallomásaiban megfigyelhető változásokra, akiket a bosszú és az összebeszélés motivált. Meggyőződése szerint a vallomásokból leszűrhető feltételezésekre nem lehet ítéleti tényállást alapítani és a kétséget kizáró bizonyítottság ellen ható tényezőként utalt a VII.r. és XIII.r. vádlott között lezajlott telefonbeszélgetést megerősítő hívásadat hiányára, amelyre tekintettel védencének sem a szándékos, sem a gondatlan magatartását nem lehet megállapítani.

[77] A VII.r. vádlott védője vitatta azt az elsőbírói megállapítást is, miszerint védenca a bünszervezetben követte el a kábítószer-kereskedelmet. Megítélése szerint a büntetlen előéletű védencének a tudata nem fogta át a bünszervezet létét, továbbá esetében a vádlott-társakkal fennálló alá-fölé rendeltségi viszony és az összehangolt, feladatmegosztáson alapuló működés sem állapítható meg. Nem vitatta, hogy voltak olyan személyek, akiknek átadott kábítószer, azonban ezek mennyisége és fajtája nem volt bizonyítható, ezért kérte, hogy a másodfokú bíróság a testi sértés bűncselekménnyel összefüggésben átadott mennyiség levonása után megmaradó, valamint a kétséget kizáróan bizonyított mennyiség alapján minősítse a védenca terhére rótt cselekményt.

[78] Utalt arra, hogy a törvényszék által is elfogadottan a VII.r. vádlott 2016. tavaszáig dolgozott, így ezt megelőzően nem is foglalkozhatott kábítószer-kereskedelemmel, továbbá sérelmezte az elsőfokú ítéletnek azt a megállapítását, hogy az V.r. vádlott azért reagált intenzíven a védencét érintő tanúkra, mert félt Terhelt6 VII.r. vádlott lelepleződésétől, azonban kiemelte, hogy Terhelt4 V.r. vádlott „mások képviselésében is igen aktív volt”, több beadványt írt olyan kérdésekben is, amelyek őt nem érintették, mert „ilyen volt a módszere”. Végezetül felhívta a figyelmet arra a tényre, hogy büntetlen előéletű védenca jelen ügyben 7 év 4 hónapot volt letartóztatásban.

[79] A XIII.r. vádlott védője a bejelentett fellebbezés írásban kifejtett indokolásában a felmentést célzó részében kizárólag annyit rögzített, hogy fenntartja az elsőfokú bíróság előtt előadott védőbeszédében foglaltakat.

[80] A fellebbezésnek a minősítés megváltoztatása és enyhítés érdekében bejelentett iránya tekintetében kijelentette, hogy a védenca terhére rótt bűncselekmény minősítése téves, mert az elkövetési időben az ADB-FUBINACA megnevezésű anyag nem kábítószernek, hanem új pszichoaktív anyagnak minősült. Nem vitatta, hogy létezik olyan eseti döntés, amelynek értelmében a nevezett szer 2016. július 1. napjától kábítószernek minősül, azonban álláspontja szerint az elkövetési időben ez az anyag még nem volt kábítószer, amit véleménye szerint a 31/2021. (XII. 1.) AB határozat [57] bekezdés 6. pontjában foglaltak is alátámasztanak. A határozatból kiemelte, hogy „A Btk. kábítószerrel összefüggő szabályai,

köztük a jelen ügyben kifogásolt értelmező rendelkezés alkalmazása szempontjából ezért a 66/2012. (IV. 2.) Korm. rend. rendelkezései nem irányadók és nem relevánsak.”.

[81] A védelem szerint ezért a kábítószer fogalmát a cselekmény elkövetésének időpontjában

– 2016. szeptember 19. napja – hatályos Btk. rendelkezések szerint kell meghatározni, melynek keretében idézte a Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pontjának a), b) és c) pontját, majd rámutatott, hogy az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerekről szóló 1998. évi XXV. törvény és annak melléklete a cselekmény elkövetésének időpontjában már nem volt hatályban, mert e törvényt a 2016. évi LXVII. törvény 236. § 1. pontja 2016. július 17. napján hatályon kívül helyezte. A védelem érvelése szerint az ADB-FUBINACA azért nem minősülhet kábítószernek védenca esetében, mert az 1998. évi XXV. törvény melléklete A) jegyzékének 77. sorszáma ugyan tartalmazta, azonban az említett törvény az elkövetéskor már nem volt hatályban. A cselekmény elkövetésének időpontjában az ADB-FUBINACA az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény 2. számú mellékletének 77. sorában került megjelölésre, ezért pszichoaktív anyagnak minősült. Hangsúlyozta továbbá, hogy az előzőleg hivatkozott törvény csak 2016. november 12. napjától került beiktatásra a kábítószer fogalmát meghatározó Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pontjának c) alpontjába, így véleménye szerint az ADB-FUBINACA kizárólag ettől az időponttól minősíthető kábítószernek. Ezzel kapcsolatban utalt a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.376/2022/24. számú ítéletére, amelyben az ADB-FUBINACA vonatkozásában 2017. február 8. napján elkövetett cselekményt bíráltak el, amikor az már valóban kábítószernek minősült.

[82] Mindezekre tekintettel meggyőződése szerint 2016. július 17. napjától 2016. november 12. napjáig az ADB-FUBINACA új pszichoaktív anyagnak és nem kábítószernek minősült, ezért a XIII.r. vádlott inkriminált cselekménye a 2016. szeptember 19. napján hatályos törvényi rendelkezések szerint a Btk. 184. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) pontja szerint minősülő átadással elkövetett új pszichoaktív anyaggal visszaélés vétsége, mert a 2 gramm össztömegű ADB-FUBINACA a Btk. 184/D. § (2) bekezdése alapján csekély mennyiségű új pszichoaktív anyag. Amennyiben a másodfokú bíróság egyetértene e minősítéssel, arra az esetre a védelem indítványozta, hogy az enyhítő körülmények nagy számára figyelemmel halmazati büntetésül próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztést szabjon ki védenccével szemben.

[83] A XIII.r. vádlott védője szerint a védenca terhére rótt egészséget veszélyeztető bűncselekmény minősítésének érintetlenül hagyása esetén is a kiszabott büntetés kifejezetten megtorló jellegű, az sem a speciális, sem a generális prevenciót nem szolgálja. Az enyhítő körülményként értékelt büntetlen előélet vonatkozásában a védelem kiemelte, hogy a XIII.r. vádlottal szemben más büntetőeljárás nem folyt és nincs is folyamatban. Álláspontja szerint a 8 éves időmúlást a törvényszékhez képest nagyobb nyomatékkal kell figyelembe venni, valamint kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte védenca javára a rendezett családi körülményét és azt a tényt, hogy 3 kiskorú gyermek eltartására köteles.

[84] Az ítélezési gyakorlatra és védelem esetében a jelentős mennyiség alsó határának minimális túllépésére tekintettel is eltúlzottnak találta az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés büntetést, különösképpen azért, mert a XIII.r. vádlott vonatkozásában a vád tárgyát egyetlen alkalommal történt átadás képezte. Álláspontja szerint a büntetés kiszabása körében a megelőző és nevelő célnak kell dominálni, nem a megtorlásnak, ezért az enyhítő körülmények túlsúlyára tekintettel próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását indítványozta.

[85] Terhelt2 II.r. vádlott fellebbezése írásban megküldött indokolásában összefoglalta, hogy az elsőfokú bíróság mely ügyadatokra alapította a bünszervezet fennállására levont megállapítását, majd kijelentette, hogy az I.r. vádlott valóban leszállítói, eladói szerepet töltött be és az anyagokat Város1 és környékén, valamint más megyékben értékesítette. Hangsúlyozta, hogy az I.r. vádlott feladata csak erre terjedt ki, a kábítószer átadását követően a továbbértékesítés módjára nem volt ráhatása, továbbá a többiekkel alá-fölé rendeltségi viszonyban sem állt. Álláspontja szerint az I.r. vádlott kétségtelenül hozzájárult a továbbértékesítésben érdekelt vevők bűnös tevékenységéhez, azonban ez még nem jelentett hierarchikus kapcsolatot, ellenkezőleg, Terhelt3 III.r. vádlott és egyéb vádlottak is rendelkeztek más beszerzései forrással.

[86] Lényegesnek tartotta kiemelni, hogy az összes vádlott a saját maga hasznára tevékenykedett, valamint egymást segítették, ha a saját készleteik kifogytak. Rögzítette a kereskedői tevékenység fogalmát, majd kifejtette, hogy a kereskedelem nem létezhet vevői kör, kapcsolatok kialakítása, illetve értékesítési vonal nélkül, azonban „ha ez önmagában kimerítené a bünszervezet kritériumait, minden ilyen bűncselekmény kizárólag bünszervezetben valósulhatna meg”.

[87] Az elsőfokú bíróság által értékelt telefonbeszélgetésekkel kapcsolatban kiemelte, hogy a vádlottak ismerték egymást, azonos helyen nőttek fel, többek még rokonai is egymásnak, így természetes a „köztük lévő együttműködés”. Az egymás közötti rejtett kommunikációval a közlendőiket igyekeztek elfedni, azonban ez az ilyen jellegű bűncselekmények sajátossága. A közte és tanú19 között lezajlott beszélgetésből kizárólag az állapítható meg, hogy mivel a név19 család őket vádolta a lányok rosszullétével, ezért féltek a felelősségrevonástól.

[88] Utalt arra is, hogy a bűncselekmény leplezése nem minősülhet konspirációnak, mert a titokban tartás, a felelősségrevonás elkerülése az „elkövető eminens érdeke”. Kérte figyelembe venni, hogy azok a tanúk, akik az I.r. vádlottra, mint főnökre hivatkoztak, csak a saját véleményüket adták elő, amelyből nem lehet további helyes tényre következtetni.

[89] Állítása szerint Terhelt6 VII.r. vádlotthoz és Terhelt7 XI.r. vádlotthoz kizárólag helységi környékről jártak a vevők, míg a más megyékből érkezetteket az I.r. vádlott szolgált ki. További vádlottak esetében is meghatározta, hogy mely földrajzi területeken árusították az I.r. vádlott által beszerzett kábítószer, illetve új pszichoaktív anyagokat. Megítélése szerint a területek felosztása nem olyan bűnözői rendszerre utal, amelyben a tagok

egymástól függtek volna, sokkal inkább olyanra, amelyből bárki, bármikor kiszállhatott és amelyben mindenki a saját érdeke szerint intézte az ügyleteket.

[90] Kérte figyelembe venni, hogy esetükben „a különböző szinteken lévő elkövetők ismerték egymást, ez pedig bűnszövetségre utal”, mert „bűnszervezet esetében az egyes szintek vagy körök nem ismerik egymást a konspiratív működés miatt”. A „speciális bűnszervezetek” jellemzőjeként többek között megemlítette, hogy „a szervezet legalsó szintjén található tagok parancsokat hajtanak végre, nem ismerik a felsőbb szinten álló személyeket, valamint a szervezet vezetőjét”. Meggyőződése szerint a jelen ügy tárgyát képező vádlotti magatartások ettől távol álltak, szervezeti szintű összekapcsolódás nem volt, a tagok ismerték egymást és a befolyt pénzt nem forgatták vissza. Több, mint egy évtizeddel ezelőtt meghozott ítéltáblai határozatra hivatkozva kifejtette, hogy a kábítószer kereskedés feltételez egyfajta szervezettséget, azonban a bűnszervezeti szinten összehangolt működésének megállapíthatósága ritkán valósul meg.

[91] Zárásként előadta, hogy az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés büntetések tartama rendkívül eltúlzott, a törvényszék nem értékelte megfelelően a cselekmények tárgyi súlyát, az egyes elkövetők személyében rejlő társadalomra veszélyességet, a bűncselekmény elkövetésében betöltött szerepüket, ezért indokolt lenne tetterányos és a belső arányosság követelményének is megfelelő büntetések kiszabása.

[92] Terhelt4 V.r. vádlott a fellebbviteli főügyészség átiratával kapcsolatban az írásban benyújtott észrevételei közül elsőként kijelentette, hogy az átiratban írtakkal ellentétben nem felmentés érdekében jelentett be fellebbezést, hanem helyesen teljeskörű fellebbezéssel élt, valamint a bűnszervezet megállapításának mellőzését kérte.

[93] Sételmezte, hogy a vádhatóság az alá-fölé rendeltség példajaként említette, amikor az I.r. vádlottal, vagyis a fiával történt telefonbeszélgetés alkalmával felhívta a figyelmét arra, hogy Terhelt2 II.r. vádlott a tudta nélkül árul kábítószer, mert a diskurzus tartalma valójában arról szólt, hogy a II.r. vádlott ezt lehetőségként kínálta fel Terhelt15nek. A megnyilatkozása nem az I.r. vádlott vezetői, főnöki szerepére vonatkozott, hanem annak bemutatására, hogy a fia unokatestvére „megpróbált nem becsületes lenni”, azaz a telefonos beszélgetés „a testvéri becsületesség megingására vonatkozott”.

[94] Ugyancsak kifogásolta, hogy a fellebbviteli főügyészség szerint a családi, rokoni kapcsolatok nem zárják ki a hierarchikus szervezettség megállapítását és a közeli rokoni kapcsolatok miatt az I.r. vádlottnak nem is kellett konkrét utasításokkal élni, elég volt csak kérni. Az V.r. vádlott álláspontja szerint a bűnszervezet hierarchikus szervezettsége kizárólag vezető-irányító személlyel működhet, aki utasításokat és nem kéréseket ad, majd az alárendelt személyek azokat végrehajtják, továbbá a vezető személy számonkérést is végez. Megítélése szerint ezek – az általa törvényinek minősített – feltételek nem valósultak meg, de még a feladatmegosztásra vonatkozólag sem áll rendelkezésre adat. Az elsőfokú ítélet 185.

oldalának [1181] bekezdésében foglaltakat idézve rámutatott, hogy a tanúk elképzelésére és hallomására nem lehet az I.r. vádlott vezető szerepét alapítani.

[95] Kiemelte továbbá, hogy a vádlott-társak az I.r. és II.r. vádlottól megvásárolták az „értékesítendő anyagokat”, majd azokat önállóan adták el és a bevétellel az I.r. vádlott felé nem is számoltak el, ami véleménye szerint szintén azt igazolja, hogy esetükben nem volt vezetőszeressel rendelkező személy, de feladatmegosztás és alá-fölé rendeltségi viszony sem.

[96] A konspirációval kapcsolatban kérte értékelni, hogy a vádlottak egymás között nyílt hívásokon keresztül beszéltek a saját telefonjaikon, ismerték egymást, közeli rokoni, illetve baráti kapcsolatban álltak egymással és nem merült fel adat arra vonatkozóan, hogy valamiféle titkos csatornát használtak volna a kommunikációra.

[97] Az V.r. vádlott fellebbezése írásbeli indokolásában több ítéltáblai határozatot is feltüntetett a bünszervezetet alkotó bűnözői csoport szervezetsége tárgyában, majd rámutatott, hogy különbséget kell tenni a bűncselekmény megvalósításához szükséges szükségképpen szervezetség és a magasabb fokú bünszervezetre jellemző szervezetség között. Kérte figyelembe venni, hogy nem volt a vádlottak részéről területi elosztás, a vádlottak nem függtek egymástól, senki felé nem tartoztak kötelezettséggel, bárki, bármikor kiléphetett, kizárólag az egyéni érdekeik vezérelték őket, a kábító hatású anyagokat is azért vásárolták meg az I.r. vádlottól, hogy azt nagyobb haszon reményében továbbértékesítsék.

[98] Megítélése szerint ebben az ügyben az állapítható meg, hogy a „különböző szinteken lévő elkövetők” ismerték egymást, ami a bünszövetségre és nem a bünszervezetre utal, mert ez utóbbi esetben az egyes szintek nem ismerik egymást a konspiratív működés miatt. A konspiráció lehet az a választóvonal, amely a bűnözői kör belső részét is áthatja annak érdekében, hogy lebukás esetén az egyes szintek tovább tudjanak működni.

[99] Ezt követően kitért a „speciális bünszervezetek” sajátosságaira, amelyek működésére a magasfokú konspiráció a jellemző. A szervezet legalsó szintjén található tagok parancsokat hajtanak végre, nem ismerik a felsőbb szinteken álló személyeket, illetve a szervezet vezetőjét és az illegális jövedelmet a legális gazdaságban mossák tisztára. Jelen esetben a vádlottak magatartása ettől távol állt, ismerték egymást – közeli hozzátartozók, barátok, falubeliek –, akik a befolyt pénzt nem forgatták vissza, legfeljebb „a környezetet irritáló anyagi javakra fordították” és a bűncselekményeket nyíltan követték el. Meggyőződése szerint a vádlottak tudattartalma nem fogta át, hogy tevékenységük egy esetleges szervezett bűnelkövetői csoport része lenne. Mindezek alapján a bünszervezeti elkövetés nem állapítható meg, ennek következtében az érintett vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztés tartama nagy mértékben csökkenthető és a feltételes szabadságra bocsátás lehetősége is megnyílna.

[100] Fellebbezése indokolásának későbbi részében az elsőfokú ítélet 80. oldalának [478] bekezdésében és 90. oldalának [544] bekezdésében írtakat összefoglalva visszatért a bünszervezet megállapíthatóságának kérdésére. Meglátása szerint az elsőfokú bíróság félreértelmezte az időközben elhunyt Terhelt15 nyomozás során tett vallomását, mert az abban foglaltak azt erősítik meg, hogy Terhelt1 I.r. vádlott a többi vádlott anyagbeszerzője és nem főnöke volt. A vádlott-társak saját anyagi haszonszerzés céljából vásárolták meg a tudatmódosító anyagokat és nem terhelte őket elszámolási kötelezettség az I.r. vádlott felé. Kérte figyelembe venni, hogy olyan tartalmú telefonbeszélgetések is rendelkezésre állnak, amelyekben Terhelt3 III.r. vádlott szerzett be „anyagot”, amit az I.r. és II.r. vádlott megvásárolt tőle, így segítve egymást. Védekezése szerint mindez megcáfolja az elsőfokú bíróságnak az I.r. vádlott vezető szerepére levont következtetését, a vádlottak ugyanis nem az I.r. vádlott elé értékesítettek, a bevétellel nem is számoltak el vele, továbbá a vádlottak egymástól is vásároltak „anyagot”. Véleménye szerint a törvényszék indokolása „több formában és módon” ellentmond az iratok tartalmának, amely nézetével összefüggésben ismételten rögzítette, hogy a bizonyítási eljárás eredményeként nem lehetett megállapítani a vádlottak közötti feladatmegosztást, esetleges utasítások adását, de még a bűncselekményekből származó előny szervezett elosztását megalapozó adat sem merült fel, így újból arra a megállapításra jutott, hogy nem történt bünszervezetben elkövetés.

[101] Az V.r. vádlott azzal sem értett egyet, hogy az elsőfokú bíróság vagyoneklkobzást rendelt el az unokája nevében lévő Cím2 szám alatti ingatlanra, mert álláspontja szerint ezzel kapcsolatban nem valós tényeket rögzített ítélete indokolásában. Kijelentette, hogy az ingatlan nem az I.r. vádlott tulajdonát képezi, azt nem az I.r. vádlott vásárolta meg és semmiféle bizonyítás nem volt annak alátámasztására, hogy a vételár bűncselekmény elkövetéséből származott. Hangsúlyozta, hogy szerződéssel bizonyították, hogy az ingatlan megvásárlására lánya, tanú95 adott kölcsön abból a pénzből, amelyet férje, egyéb érdekelt2 a cég1 Kft.-ben megkeresett jövedelméből spórolt össze 2012 és 2015 között. Állítása szerint ügyvéd2 Városli ügyvéd tájékoztatta őket, hogy lehetséges kiskorú személy nevére íratni ingatlant, ezért tanú95 az édesanyjának, név17nének adta át az ingatlan vételárát, amelyből a vásárlás megtörtént. A kölcsön összegét az I.r. vádlott alkalmanként törlesztette testvére felé, amivel kapcsolatban kiemelte, hogy a vallomásokban észlelt 50.000,- forint eltérés az időmúlásra vezethető vissza. Hiányolta, hogy a törvényszék nem adta indokát annak, hogy az I.r. vádlott kitől vagy milyen formában szerezte meg az ingatlan megvásárlásához szükséges pénzüsszeget, ezért meglátása szerint az ingatlan bizonyítottan nem bűncselekmény elkövetéséből származó pénzből került megvásárlásra, így vagyoneklkobzás tárgyát sem képezheti.

[102] Fellebbezése indokolásának zárásaként indítványozta a bünszervezet megállapításának mellőzését, valamint az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés büntetésének jelentős mértékű csökkentését.

[103] Terhelt4 V.r. vádlott fellebbezése írásban kifejtett indokait egy újabb beadványban egészítette ki, amely tartalmában ugyanazokat az érveket sorakoztatta fel, mint az első írásbeli indokolása.

[104] Véleménye szerint a fellebbviteli főügyészség átirata és az elsőfokú ítélet között ellentét feszül, mert amíg az előbbi szerint az I.r. vádlottnak nem kellett konkrét utasításokkal élni, elég volt csak kérni, addig a törvényszéki ítélet olyan kúriai döntésre hivatkozik, amely az irányító-irányított, vezető-vezetett, utasítást adó-utasított személykapcsolatot elemzi így a vádhatóság átirata pont a törvényi feltételek hiányára mutat rá. Álláspontja szerint a terheltek közötti rokoni kapcsolatok is a bünszervezet ellen ható tényezők, továbbá ebben a beadványában is kiemelte, hogy egyetlen vádlott sem adott, illetve kapott utasítást, mindenki saját akaratából vásárolt tudatmódosító szert azért, hogy a továbbértékesítés révén a bevételét növelje.

[105] Utalt az elsőfokú bíróság ítéletének azon megállapítására, amely szerint az I.r. és II.r. vádlott a bevételt fele-fele arányban osztotta meg egymás között, továbbá néhai fia, Terhelt11 és VII.r. vádlott „ismeretlen” arányban tették ugyanezt, állítása szerint ők is fele-fele arányban. Megítélése szerint mindebből az következik, hogy a vádlottak számára az I.r. és II.r. vádlott „felsőkapcsolatot” jelentett, akiktől vásároltak, majd továbbértékesítettek, így szükségtelen lett volna az irányításuk, utasításuk feladatok elvégzésére. Külön kiemelte Terhelt3 III.r. vádlott önálló tevékenységét, aki más beszerzési forrással is rendelkezett, amiből néha kisegítette az I.r. és II.r. vádlottat, mint például a fedett nyomozó esetében. Önszántából és saját haszonra végezte tevékenységét, nem kellett elszámolnia az I.r. és II.r. vádlott felé.

[106] Védekezése szerint az elsőfokú bíróság tévesen következtetett az I.r. vádlott felé való elszámolásra abból az eseményből, hogy 135.000,- forintot elhozott az időközben elhunyt Terhelt15től és azt a fiának, az I.r. vádlottnak adta át, mert „ez nem a bünszervezetre vonatkozó törvényi feltételként értékelhető történet”.

[107] Kérte figyelembe venni, hogy az elhunyt Terhelt15nél 2017. január 11-én történt házkutatáskor nevezett személy élettársa, tanú62 a bugyijából vette elő a lefoglalásra került ADB-FUBINACA kábítószer, amelyről akkor is, majd a későbbi kihallgatásaikor is úgy nyilatkozott, hogy azt saját fogyasztásra vásárolta egy „Sanyi nevű személytől”, ennek ellenére a törvényszék azt állapította meg, hogy a lefoglalt kábítószer tőle származott. Utalt arra, hogy az elsőfokú bíróság azért nem fogadta el tanú62 vallomását hitelesnek, mert a tőle lefoglalt kábítószer 700-800 adagnak felelt meg, azonban ezzel kapcsolatban kérte figyelembe venni, hogy tanú62 vizeletéből a lefoglalt kábítószer mutatták ki, továbbá állítása szerint azt beosztotta volna. Meggyőződése szerint nevezett tanú és az általa szintén indítványozott, majd az elsőfokú eljárásban kihallgatott tanú50 is az ártatlanságát bizonyította a törvényszék ezzel ellentétes véleményével szemben.

[108] Az V.r. vádlott részletesen kitért a fedett nyomozó részére történt kábítószerátadás körülményeire, melynek során idézett a fedett nyomozó jelentéséből is. Kijelentette, hogy „A gépkocsi vezetője én (V.r. vádlott) voltam, ugyanakkor nem tartózkodtam a helyszínen, amikor I.r. vádlott részéről megtörtént a kábítószer értékesítés a fedett nyomozó részére

igazolt módon”, ezért jogi nézete szerint kizárólag bűnsegédi magatartást valósított meg. Álláspontja szerint az ekkor átadott kábítószer nem került kereskedelmi forgalomba, így annak átadása nem minősülhet kereskedelmi tevékenységnek.

[109] A büntetéskiszabás körében javára kérte értékelni a büntetőeljárás 7 éves időtartamát, valamint a letartóztatásban töltött azonos időtartamot és büntetlen előéletét. Mindezek alapján továbbra is indítványozta a bünszervezeti elkövetés megállapításának mellőzését, valamint a kiszabott büntetés jelentős mértékű csökkentését.

[110] Terhelt6 VII.r. vádlott fellebbezése írásban beadott indokolásában a tanúk vallomásait életszerűtlennek, logikátlanak, sokszor önmagukkal, valamint a többi tanú vallomásával is ellentétesnek minősítette. Az elsőfokú ítélet 141. oldalán leírtakkal kapcsolatban előadta, hogy azért nem említette meg a 2016. szeptember 20-án foganatosított kihallgatásán, hogy előző nap nem volt otthon, mert a nyomozók csak a 17:00 óra utáni holléte felől érdeklődtek. Állítása szerint az általa elmondott helyszínek – posta, ABC és cukrászda – a kamerafelvételekkel ellenőrizhető lett volna. Utalt arra is, hogy tanú80 a 2016. szeptember 20-án tett vallomásaiban nem mondta, hogy reggel nála járt, ezt csak a 2017. február 28-án felvett vallomásában adta elő.

[111] Vitatta az elsőfokú ítélet 142. oldalán kifejtett elsőbírói álláspontot Terhelt10 és Terhelt9 vallomásainak következetességéről, mert megítélése szerint egyetlen körülményt sem mondtak el azonosan, amely kijelentésének alátámasztásaként hivatkozott a vallomásaik ellentmondásos elemeire. Kiemelte, hogy Terhelt8 XIII.r. vádlott és közte nem rögzítettek hívást, így nem igaz a tanúk által elmondott telefonos egyeztetés. Hangsúlyozta, hogy valós vásárlás esetén Terhelt10, Terhelt9 és tanú80 az eladó személyeként ugyanazt az embert jelölte volna meg és nem lenének ellentmondásban egymással. Véleménye szerint a tanúk a vásárlás időpontját és a kábítószer elfogyasztásának módját is ellentmondásosan jelölték meg, amely hivatkozását a vallomások egyes részleteivel erősítette meg.

[112] Az elsőfokú ítélet 143-146. oldalán rögzítettekkel kapcsolatban elsőként azon nézetének adott hangot, hogy a Facebookos bejegyzésről nem állítható, hogy a bűnössége irányába mutat. Kérte figyelembe venni, hogy az 1. számú tanú az első vallomásában általa is elismerten nem a valóságot mondta el, ennek ellenére a törvényszék „nem marasztalta el”, kizárólag megállapította azt a tényt, hogy e vallomás megtételének oka ismeretlen maradt. tanú35 vallomása tartalmi elemeiből kiemelte, hogy őt sem a nyomozás során, sem a bírósági szakban nem ismerte fel azon személyként, akitől kábítószerrel vásárolt.

[113] Jelentős eltérésként értékelte, hogy a nála tartott házkutatáskor púderszerű fehér port – új pszichoaktív anyagot – foglaltak le, azonban Terhelt10 és Terhelt9 úgy nyilatkozott, hogy sárgás, kemény, rögzös állagú anyagot fogyasztottak, vagyis nem ugyanazt az anyagot találták meg nála, mint amit a két lány fogyasztott.

[114] Túlzásnak tartotta azt a megállapítást, hogy Terhelt11tel együtt mozgott volna, mert ha megkérte, akkor elvitte, de ugyanezt tette másokkal is. Akivel valóban együtt mozgott, az név23 volt, mert közösen árulták a használt ruhákat. Teljesen életszerűtlennek tartotta, hogy Terhelt11 a házában árulta a kábítószer, továbbá, hogy feleztek egymással. Hivatkozása szerint sem a kollégái, sem terhelt13, aki 3 hónapig nála lakott a családjával, nem látta nála Terhelt11et.

[115] Kétségbe vonta a név19 családtagok vallomásainak hitelességét a kábítószeres állítólagos rejtékhelyét illetően, majd feltette a kérdést, hogy a név19 család kábítószerfogyasztó tagjai „miért nem vették el a kábítószer, ha tudták hol van eldugva, inkább fizettek érte”. Név24 és tanú47 vallomásának hitelét is aggályosnak minősítette, mert véleménye szerint nem a valóságnak megfelelően nyilatkoztak, majd indokolása végén kifogásolta, hogy a név19 család több tagja is fogyasztotta, birtokolta, illetve át is adta a kábítószer, ennek ellenére nem emeltek ellenük vádat.

[116] A nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője – az átiratban előzetesen bejelentettek szerint – nem vett részt.

[117] Az I.r. és II.r. vádlott védője a nyilvános ülésen kijelentette, hogy az elsőfokú bíróság által mérleges útján megállapított tényállást a bünszervezet fennállására vonatkozó bekezdések kivételével nem vitatja, ezért fellebbezése a súlyosabb bűnelkövetői csoport mellőzésére és erre tekintettel a büntetés enyhítésére, illetve ettől függetlenül is a szabadságvesztés büntetés jelentős mértékű enyhítésére irányul.

[118] Érvelése szerint nem vitatott, hogy a vádlottak között rokoni, baráti kapcsolat áll fenn, továbbá, amennyiben több ember követ el bűncselekményt, akkor értelemszerűen kialakul valamiféle összehangoltság, ugyanakkor ez jelen esetben nem érte el a bünszervezeti szintet. Az I.r. és II.r. vádlott védője hangsúlyozottan utalt arra, hogy a Kúria e kérdéskörben kialakított ítélkezési gyakorlata szembehelyezkedik a jogalkotói akarattal, majd több ügydöntő határozatból idézve előadta, hogy jelen esetben a vádlottak oda-vissza vásárolták az anyagokat, nyilvánosan folytatták tevékenységüket és a törvényszék alapvető bűnelkövetői reflexeket állított be konspiratív működésnek. Rámutatott, hogy mindegyik vádlott a saját hasznára cselekedett és az elsőfokú ítélet több bekezdését is felolvasta az abban foglaltakkal ellentétes álláspontjának kifejtése mellett.

[119] Hivatkozása szerint, ha nem állapítható meg a bünszervezet fennállása, akkor nyilvánvalóan súlyos az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés, azonban még abban az esetben is, amennyiben az ítélőtábla nem fogadná el érvelését. A bünteteskiszabással kapcsolatban több, korábbi ítéletben kiszabott szabadságvesztések tartamára is utalt a jelen ügyben kiszabott büntetések eltúlzott tartamának alátámasztása érdekében. Kiemelte a

letartóztatásban töltött időtartam hosszát és az időmúlást, a II.r. vádlott esetében a 3 kiskorú gyermeket, továbbá, hogy a felfüggesztett börtönbüntetések végrehajthatósága megszűnt. Végezetül kérte figyelembe venni, hogy a vagyoneklobzással érintett lakóingatlan az elsőbírói megállapítással ellentétben testvéri kölcsönből került megvételre.

[120] A III.r. vádlott védője a fellebbezés felmentésre irányuló részét már nem tartotta fenn, kizárólag az eltérő minősítésre, bünszervezet mellőzésére és enyhítésre vonatkozólag. Előadásában tartalmilag megismételte az írásbeli indokolásban kifejtett érveit, így a bünszervezet hiányával kapcsolatban a vezető szerep ellenében megállapítható tényezőket és a konspiráció általános elemek mentén történt törvényszéki megállapítását. E védő is utalt a bünszervezet fogalmi elemei vonatkozásában a Kúria és a jogalkotói szándék közötti – általa fennállónak tartott – ellentétre.

[121] Az eltérő minősítés és az enyhébb büntetés kiszabása vonatkozásában sem tért el az írásban előadott indokaitól, így mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a másodfokú bíróság akként változtassa meg a törvényszék ítéletét, hogy védencével szemben lényegesen enyhébb büntetést szabjon ki.

[122] Az V.r., VI.r. és XI.r. vádlott védője előadta, hogy a fellebbezés iránya az V.r. és XI.r. vádlott esetében a bünszervezeti elkövetés mellőzése és enyhítés, míg a VI.r. vádlott vonatkozásában enyhítés. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság kiválogatta azokat a vallomásokat, illetve a vallomások azon részeit, amelyek a bünszervezet megállapításához vezettek, majd védőbeszédében megismételte az írásban részletezett érveit. Kérte, hogy az ítéltábla a büntetések kiszabásakor mind az időmúlásra, mind a belső arányosságra legyen figyelemmel.

[123] A VII.r. vádlott védője ugyancsak fenntartotta és tartalmilag megismételte a fellebbezés írásban kifejtett indokait annak kiemelésével, hogy védenccé nem állt bünszervezeti kapcsolatban a vádlott-társakkal.

[124] A XIII.r. vádlott védője szintén fenntartotta és az írásban rögzítettekkel azonos tartalommal adta elő védőbeszédét. Véleménye szerint az elsőfokú ítéletben kiszabott büntetés megtorló jellegű, ezért az írásban előadott enyhítő körülményekre is tekintettel védenccé vonatkozásában jelentős mértékű enyhítés indokolt.

[125] A nyilvános ülésen az I.r. vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védője által elmondottakhoz. Védekezése szerint nem volt bünszervezet vezető tagja és a helységí ingatlant legálisan vásárolták a nővére által adott kölcsön segítségével. Kifejtette továbbá, hogy a letartóztatásban töltött időtartam megviselte, a történeteket nagyon megbánta, azonban nem vétett akkorát, hogy 16 év szabadságvesztésre ítéljék.

[126] A II.r. vádlott nem vitatta, hogy kereskedett, azonban nem bünszervezetben. Ugyancsak megbánásának adott hangot annak hangsúlyozásával, hogy az élete tönkrement, élettársi kapcsolata megszakadt, gyermekeit édesapja neveli. Állítása szerint nem tudta, hogy a vád tárgyává tett cselekményért ekkora büntetést kaphat. Kijelentette, hogy hibázott, azonban nem az a fajta bűnöző, akikkel a büntetés-végrehajtási intézetben együtt kell lennie, nem érdemel 15 év szabadságvesztést. Utalt a személyével kapcsolatos enyhítő körülményekre, valamint kérte, hogy a nyomozás során lefoglalt pecsétgyűrűt és fülbevalót visszakaphassa.

[127] A III.r. vádlott is megbánását fejezte ki annak hangsúlyozásával, hogy nem volt tisztában a terhére rótt bűncselekmény súlyával. Elmondta, hogy hiányoznak számára a gyermekei és szabadulása esetén szeretne dolgozni. Kiemelte a letartóztatás 7 éves időtartamát és kérte, hogy az ítéltábla olyan mértékben enyhítse szabadságvesztés büntetését, hogy az kitöltöttnek minősüljön.

[128] Az V.r. vádlott csatlakozott a védője által előadottakhoz, hangsúlyozva a bünszervezeti elkövetés mellőzését. Hivatkozása szerint a letartóztatása előtt dolgozott, ez a célja a jövőre nézve is. Ugyancsak kiemelte a letartóztatásban töltött időtartam hosszát és a vele szemben kiszabott szabadságvesztést eltúlzottnak minősítette, ezért annak enyhítését indítványozta.

[129] A VI.r. vádlott tagadta a kábítószer-kereskedelem elkövetését, álláspontja szerint kizárólag új pszichoaktív anyaggal visszaélést valósított meg. Elmondása szerint tönkrement a családi élete, a felesége elhagyta. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság úgy változtassa meg az elsőfokú ítélet rá vonatkozó büntetését, hogy kitöltve szabadulhasson.

[130] A VII.r. vádlott nem vitatta, hogy kábítószer-fogyasztó volt, azonban nem volt bünszervezet tagja. Egyetértett a védője által elmondottakkal és a letartóztatásban töltött hosszú időtartamra, valamint a büntetlen előéletére tekintettel indítványozta büntetése enyhítését.

[131] A XI.r. vádlott ugyancsak kábítószerfogyasztói múltjára hivatkozott, azonban a kereskedői tevékenységet vitatta. Kérte figyelembe venni, hogy tanú³⁴ tanú nem ismerte fel.

[132] A XIII.r. vádlott csatlakozott a védője által elmondott indokokhoz. Előadta, hogy 3 kiskorú gyermek eltartására köteles, továbbá, hogy sem a büntetőügy előtt, sem utána nem indult vele szemben más büntetőeljárás. Indítványozta, hogy az ítéltábla jelentősen mérsékelje a szabadságvesztés büntetése tartamát, illetve annak végrehajtását lehetőség szerint próbaidőre függessze fel.

[133] A vádlottak és védőik fellebbezése a kiszabott szabadságvesztés büntetések enyhítésére irányuló, valamint az I.r. és II.r. vádlott esetében a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztések végrehajtásának elrendelésére vonatkozó rendelkezések mellőzését célzó részében alapos.

[134] A Fővárosi Ítéltábla a perorvoslatok alapján eljárva a Be. 590. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel a Balassagyarmati Törvényszék ítéletét, továbbá az azt megelőző eljárást valamennyi vádlott vonatkozásában teljes terjedelmében felülbírált, melynek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta.

[135] A bizonyítást teljeskörűen lefolytatta, a vádlottak közül a VI.r. vádlottat, majd a tárgyalás későbbi szakaszában a IV.r. vádlottat is, továbbá az elsőfokú ítéletben hiánytalanul és pontosan megjelölt tanúkat és szakértőket kihallgatta. A tárgyaláson kizárólag az említett két vádlott tett vallomást, ezért az I.r., II.r., III.r., V.r., VII.r. és XI.r. vádlott eljárás során szóban, illetve írásban tett vallomásait, a lehallgatási anyag közleményeit, híváslisták elemzéséről készített feljegyzéseket, szakvéleményeket, valamint a releváns okirati bizonyítékokat felolvasással és ismertetéssel, a hangfelvételeket lejátszással a bizonyítás anyagává tette.

[136] Az elsőfokú bíróság a vád tárgyát képező valamennyi lényeges tényre az elbíráláshoz szükséges körben és mélységben felvette a bizonyítást, majd a tényállás-megállapítási kötelezettségének is eleget tett.

[137] A védelmi fellebbezések indokai felmentésre, illetve a bünszervezet esetében eltérő tényállás megállapítására irányultak. Az általuk megfogalmazott kifogások az iratellenesség és a tényből-tényre következtetés hibáját foglalták magukban.

[138] A Kúria Büntető Kollégiumának Joggyakorlat-elemző csoportja által a bíróságok hatályon kívül helyezési gyakorlatának elemzéséről elkészített 2012.EI.II.E.1/6. számú Összefoglaló vélemény szerint a megalapozottság ismérve, hogy a tényállás az elbírálás szempontjából lényeges tény vonatkozásában valósághű legyen, valamennyi lényeges tényre kiterjedő bizonyításfelvétel eredményeként minden olyan lényeges tényt tartalmazzon, aminek következménye a bíróság rendelkezése, ennél fogva felderített, iratszerű, hiánytalan és okszerű. Az indokolási kötelezettség elmulasztásaként értékelendő ezért, ha a ténybeli következtetésről nem ad számot a bíróság, mert nem tartalmazza az indokolás, hogy miért is kell helyesnek elfogadni a következtetés eredményét, ilyenkor ugyanis a ténymegállapító és döntési tevékenység ellenőrizhetetlen, tehát az ítélet felülbírálhatatlan.

[139] Az összefoglaló vélemény hangsúlyozta, hogy nem megalapozatlanság, vagyis nem a bíróság ténymegállapító tevékenységének hibája, ha a lényeges tényre vonatkozó ténymegállapítás hiánya a bíróság bizonyíték mérlegelésének eredménye, azonban az már a ténymegállapító tevékenység hibája, ha lényeges tényre nincs ténymegállapítás, pedig a bizonyítás felvétele megtörtént, illetve a rávonatkozó bizonyításfelvétel meg sem történt, ezek a megalapozatlanság esetei.

[140] A megalapozatlanság körében a Kúria elsőként a felderítetlenségre mutatott rá, amely büntetőjogi fogalom alatt a tényállást megalapozó bizonyítási folyamat fogyatékoságát kell érteni, amikor valamely jogilag releváns tényre nem folyt le bizonyítás, vagy nem teljeskörűen folyt le, így például egy tanút sem hallgattak ki, vagy nem az összes, az adott tény tisztázásához szükséges tanút hallgatták ki. A felderítetlenség fogalmába tartozik az az eset is, amikor formálisan történik bizonyításfelvétel, azonban releváns kérdések tisztázatlanok maradnak, például elmarad a szembesítés az ellentétes vallomást tevő tanúk közt. Végezetül felderítetlenségnek minősül az is, ha egy releváns bizonyítékforrás hitelt érdemlőségének megállapításakor követ el logikai hibát a bíróság, például olyan szakvéleményt tekint hiteltérdemlőnek, amely nyilvánvaló számítási hibát tartalmaz.

[141] A Kúria összefoglaló véleménye azt is megállapította, hogy a hiányos vagy hiányzó tényállás lehet a felderítetlenség következménye, de lehet attól független is. Ebben az esetben a büntető anyagi jog szempontjából releváns tények hiányoznak a megállapított tényállásból, vagy nincs tényállás megállapítva.

[142] Az iratellenesség akkor áll fenn, ha az iratok olyan egyértelmű, valamely tény fennállását vagy fenn nem állását perdöntő módon igazoló bizonyítékot tartalmaznak, amelyet a bíróság nem vett figyelembe a tényállás megállapításakor. Az összefoglaló vélemény kiemelte, hogy nem erről az esetről van szó, amikor mérlegelés kérdése egy adott tény megállapítása és a bíróság mérlegelése következtében nem alapozott ténymegállapítást az iratokban található bizonyítéokra. Amennyiben a mérlegelés okszerű volt, nem iratellenes a tényállás. Amennyiben nem volt az, vagy elmaradt, úgy az indokolási kötelezettség hiányossága állapítható meg.

[143] A megalapozatlanság utolsó eseteként a Kúria kifejtette, hogy a tényből-tényre következtetés hibája akkor valósul meg, ha a közvetett bizonyítás nem megfelelő, ezért nem ide tartozik a hiteltérdemlőség megítélése során elkövetett nyilvánvaló logikai hiba, továbbá az okszerű mérlegelés szabályainak megsértése, vagyis a jogalkotó ebben az esetben a közvetett bizonyítástól megkövetelt „zárt logikai láncolat” hiányát szankcionálja. A tényből-tényre következtetés hibája leggyakrabban a tényállás indokolásából derül ki, azonban a Kúria azt is hangsúlyozta, hogy megkülönböztetendő az indokolás hiányosságától, ugyanis előbbi esetben nem arról van szó, hogy nem ad számot a bíróság a tények megállapításának folyamatáról, hanem arról, hogy az általa megállapított tényekből nem következik kizárólag az a tényállás, amely az ítéletben szerepel.

[144] Mindezen szempontokra figyelemmel az ítéltábla a felülbírálat során – a később még részletesen kifejtendők szerint – arra az álláspontra jutott, hogy a védők egy részének meggyőződésével szemben az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás nem szenved hiányosságban és a törvényszék a tényállás-megállapítási kötelezettsége keretében a vádat is kimerítette. Az iratellenesség sem állapítható meg, mert az elsőfokú bíróság a tényállás megállapításakor minden esetben a tartalmukkal egyezően vette figyelembe az iratokat, továbbá a tényből-tényre következtetés hibája sem valósult meg, mert az általa megállapított tényekből kizárólag az ítéletében rögzített tényállás következik.

[145] Az elsőfokú ítéletben rögzített előzményi adatok a [14] bekezdésben annyiban szorulnak kiegészítésre, hogy a Balassagyarmati Törvényszék a 2023. május 16. napján meghozott és 2023. július 3. napján jogerős 19.B.69/2023/2. számú végzésében Terhelt11 IV.r. és Terhelt15 XII.r. vádlott vonatkozásában a Btk. 25. § a) pontjára – az elkövető halála – hivatkozással, a Be. 567. § (1) bekezdés a) pontjának I. fordulata alapján az eljárást megszüntette.

[146] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a személyi rész és a történeti tényállás esetében is pontosításra, illetve kiegészítésre szorul.

[147] Az ítéltábla a bűnügyi nyilvántartás 2024. január 23-i állapotának megfelelően és a nyilvános ülés adatai alapján – utalva a Be. 599. § (2) bekezdés b) pontjára – az elsőfokú ítéletnek a személyi részét az alábbiak szerint korrigálja.

- Terhelt1 I.r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítélet [32] bekezdését kiegészíti azzal, hogy a büntetés-végrehajtási intézetben vizesedést állapítottak meg nála.

- Terhelt2 II.r. vádlott esetében az elsőfokú ítélet [35] bekezdésében hivatkozott elítélését a Btk. 97. § (2) bekezdése alapján mellőzi.

- Terhelt3 III.r. vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítélet [36] bekezdésében rögzített „Betegsége nincs.” megállapítás helyett azt rögzíti, hogy a büntetés-végrehajtási intézetben 2022. évben jobboldali arcidegbénulást szenvedett, valamint magasvérnyomását diagnosztizálták. Az elsőfokú ítélet [37] bekezdéséből a Btk. 97. § (2) bekezdésre hivatkozással a legutóbbi elítélését mellőzi.

- Terhelt4 V.r. vádlottra vonatkozólag az elsőfokú ítélet [38] bekezdésében a „Korábban büntetve volt, de mentesült.” elsőbírói megállapítás helyett azt tünteti fel, hogy büntetett előéletű, a Nógrád Megyei Bíróság – a Legfelsőbb Bíróság Bf.III.2346/1996/14. számú határozata által – 1997. október 21. napján jogerős B.76/1996/22. számú ítéletével az 1995. december 9. napján társtettesként elkövetett emberölés büntette miatt 13 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés büntetés utolsó napja – a Nógrád

Megyei Bíróság 1997. december 20. napján jogerős B.254/1997/2. számú ítéletében 13 év 2 hónapban meghatározott összbüntetésre tekintettel – 2009. február 19. napja volt.

- Terhelt5 VI.r. vádlott elmeorvosszakértői vizsgálata még a nyomozati szakban megtörtént, azonban szakértő13 igazságügyi orvosszakértő és szakértő12 igazságügyi elmeorvosszakértő által 2017. május 24. napján elkészített szakvélemény megállapításait az elsőfokú ítélet annak ellenére nem tartalmazza, hogy az abban foglaltakat a törvényszék a tárgyalás anyagává tette, ezért e hiányosságot a másodfokú bíróság – a fellebbviteli főügyészség helytálló indítványának megfelelően – a nyomozati iratok 22. kötetének 269-285. oldalán található szakvélemény alapján az elsőfokú ítélet [39] bekezdésének kiegészítésével jelen helyen pótolja. A VI.r. vádlott sem a bűncselekmények elkövetésekor, sem az elvégzett vizsgálat idején nem szenvedett kóros elmeállapotban, így különösen elmebetegségben, gyengeelméjűségben, szellemi leépülésben, tudatzavarban vagy kóros mértéket elérő személyiségzavarban, amely korlátozta vagy kizárta volna cselekménye társadalomra veszélyes következményeinek a felismerésében, vagy a felismerésnek megfelelő magatartás tanúsításában. A VI.r. vádlott nem szenved olyan kóros elmeállapotban, amely emlékezetkieséssel járt volna. A kábítószerrel okozott módosult tudatállapot mérsékelt fokú emlékezethiánnyal járhat, amely a kábítószer hatásának idejére vonatkozik. A VI.r. vádlott rendszeres kábítószerfogyasztónak minősül, azonban a kábítószerfüggőség, illetőleg a kábítószermegvonás kóros elmeállapota nála nem található meg, kábítószerfüggőnek nem tekinthető.

Az elsőfokú ítélet [40] bekezdésében részletezett elítélést e vádlott esetében is a Btk. 97. § (2) bekezdése alapján mellőzi.

- Terhelt6 VII.r. vádlottra vonatkozólag az elsőfokú ítélet [41] bekezdését kiegészíti azzal, hogy a büntetés-végrehajtási intézetben szívritmus elégtelenségét állapították meg.

- Terhelt7 XI.r. vádlottra vonatkozólag az elsőfokú ítélet [42] bekezdését akként egészíti ki, hogy visszer betegsége fokozódott, valamint cukorbeteggé vált. Az elsőfokú ítélet [43] bekezdésében feltüntetett elítélést a már hivatkozott Btk. 97. § (2) bekezdése alapján mellőzi.

[148] A történeti tényállás közérthetőségi okból, valamint elírások és pontatlanságok miatt szorul helyesbítésre az alábbiak szerint:

- Az [59], [64], [65], [67], [75], [84], [113], [146], [166], [211], [246], [247], [248] és [252] bekezdésben az ítéltábla mellőzi azoknak a személyeknek a vádlottként való megnevezését, akiknek a büntetőjogi felelősségéről a törvényszék ügydöntő határozata nem rendelkezett, így terhelt12 vonatkozólag a VIII.r., terhelt16 esetében a XV.r., terhelt14 vonatkozásában a X.r. és Terhelt15 tekintetében a XII.r. vádlottként megjelölést.

- A [90] bekezdés első sorában az internetes oldal megnevezését „aprohirdetesingyen.hu”-ra pontosítja.

- A [199] bekezdés első sorában Terhelt5ot VI.r. vádlottnak jelöli meg.
- A [213] bekezdés második sorában Terhelt9 vádlotti megnevezését XV.r. vádlottra javítja ki.
- A [214] bekezdés második sorában Terhelt6 vádlotti megjelölését VII.r. vádlottra korrigálja.
- A [217] bekezdés második sorában terhelt9t XV.r. és terhelt10t XVI.r. vádlottként tünteti fel.
- A [218] bekezdés első sorában, a [233] bekezdés első sorában és a [236] bekezdés negyedik sorában Terhelt8 vádlottként hivatkozását XIII.r. vádlottra javítja ki.

[149] A történeti tényállást a [261] bekezdést követően – a jogi indokolás felülbírálatakor részletesebben kifejtendő törvényesség elve miatt – kiegészíti az elsőfokú ítélet [1112]-[1123] bekezdésében írtakkal azzal a korrekcióval, hogy a [1112] bekezdés utolsó sorában a dátum helyesen 2016. július 1. napja.

[150] A hivatkozott bekezdéseket követően – ugyancsak a törvényesség elvére tekintettel – a másodfokú bíróság a történeti tényállás lezárásaként még rögzíti, hogy a felsorolt tudatmódosító szerek jelenleg az ellenőrzött anyagokról szóló 78/2022. (XII. 28.) BM rendelet jegyzékeiben szerepelnek szerkezeti leírásként, illetve a P1 jegyzék 78., 89. 112., 117. pontja és a P2 jegyzék 9., 15., 28. pontjában név szerint megjelölve.

[151] A minősítés szempontjából kiemelt jelentőséggel bíró etil-hexedron és N-etil-pentilon új pszichoaktív anyagok vonatkozásában a másodfokú bíróság a nyomozati szakban beszerzett szakvélemények alapján rögzíti a kémiai nevüket is, mert e tudatmódosító szerek beazonosítására a szerkezeti leírásuk szerint került sor:

- etil-hexedron: [2-(ethylamino)-1-phenylhexan-1-one]
- N-etil-pentilon: [1-(1,3-benzodioxol-5-yl)-2-(ethylamino)pentan-1-one].

[152] Az így kiegészített és pontosított tényállás már megalapozott és mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért a másodfokú bíróság a felülbírálatot az indokolási kötelezettség teljesítésének vizsgálatával folytathatta, ugyanis a Kúria

következetes ítélkezési gyakorlata szerint az indokolási kötelezettség teljesítése csak a megalapozott vagy megalapozottá tett tényállás tekintetében vizsgálható (EBH 2018. B.8., EBH 2019. B.9. és BH 2019. 220.).

[153] Az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségét messzemenően teljesítette, a beszerzett bizonyítékokat a Be. 167. § (4) bekezdésének megfelelően önmagukban és egymással összevetve, összességükben is értékelte, majd a Be. 561. § (3) bekezdés d) pontjában meghatározott „rövid indokolás” törvényi követelményét jóval meghaladó terjedelemben, minden részletre kiterjedően, példaértékű alaposággal megindokolta, hogy melyik bizonyítékot miért fogadta el és ítéleti tényállását milyen bizonyítékokra alapította.

[154] A mérlegelési tevékenységről és annak eredményéről a büntetőügy fő- és részletkérdései vonatkozásában is számot adott, indokolási kötelezettségének maximálisan eleget tett. Indokolásában tetten érhető a tényállási pontok szerinti konkretizáltság, a vádlottakra lebontott egyéniesítettség, valamint a vádlottak bűnösségét alátámasztó bizonyítékok és az azokból levont következtetéseihez vezető gondolatmenet is.

[155] A törvényszék mindenben helytálló és a logika szabályainak megfelelő indokokkal támasztotta alá a vádlottak egymáshoz fűződő kapcsolatait, cselekvőségüket és – a XIII.r. vádlott kivételével – a kereskedői célzatukra levont végkövetkeztetéseit, melynek során alappal tulajdonított kiemelt jelentőséget a lehallgatási anyagokban foglaltaknak. Az elsőfokú bíróság irathűen rögzítette a vádlottak és tanúk vallomásait, a lehallgatási anyagok és az egyéb bizonyítékok tartalmi elemeit. A lehallgatott beszélgetések vonatkozásában ítélete [380] bekezdésében a bizonyítási eljárás során feltárt azon eltérésre is kitért, hogy az egyik felvételen hallható személy hangja nem volt azonos tanú⁸¹ tanú hangjával, ezért – a Be. 7. § (4) bekezdésében foglalt alapelvnek megfelelően – e bizonyítékot nem vette figyelembe ügydöntő határozata meghozatalakor. A törvényszék akkor is helyesen járt el, amikor a védők hangszakértő kirendelésére irányuló indítványát elutasította, amelynek a másodfokú bíróság által is elfogadható indokát adta ítélete [381] bekezdésében.

[156] Az elsőfokú ítélet tartalmi sorrendjét követve megállapítható, hogy a törvényszék az átláthatóság szem előtt tartásával érdemi indokolását – a XV.r. és XVI.r. vádlott kivételével – valamennyi vádlottat és a kereskedői magatartást részletező tényállás egészét érintő tények felvázolásával kezdte, melynek során racionális érvekkel vetette el a tanúk nyomozati szakban tett vallomásaikhoz képest módosított, a vádlottakat menteni próbáló tárgyalási nyilatkozatait, majd a logika szabályainak megfelelően mutatta be az ügyadatokban, így különösen a lehallgatott telefonbeszélgetésekben előfordult fantázianevek és az úgynevezett dizájner drogok közötti egyértelmű kapcsolatot. Kifogástalan érveléssel tárta fel a tárgyaláson kihallgatott igazságügyi szakértők előadásai, a szintetikus katinon származékok és szintetikus kannabinoidok megjelenési formái, valamint a terjesztők és a felhasználók által használt megnevezések egymásba illeszthetőségét és ennek következtében az illegális tudatmódosító szerek beazonosíthatóságát.

[157] Ez utóbbi témakörhöz alappal csatolta a „név14” nevű fedett nyomozó jelentésében foglaltakat annak bemutatása végett, hogy a bizonyítékokból kiolvasható fantázianevek mindenki számára azonos jelentéssel bírtak. A fedett nyomozó kapcsán helytálló érveléssel tért ki a provokáció és a Be. 244. § (4) bekezdésben tilalmazott eljárás hiányára.

[158] Ezt követően a törvényszék összefoglalta és részletesen elemezte Terhelt1 I.r. vádlott védekezését megcáfoló és a bűnösségét alátámasztó bizonyítékokat. Ennek során irathűen rögzítette az I.r. vádlott írásbeli vallomásának tartalmi elemeit, majd kifogástalan érveléssel vetette el azon védekezését, miszerint nem volt tisztában a fedett nyomozó részére átadott csomag tartalmával, továbbá, hogy az ingatlana hitelét kaszinónyereményből egyenlítette ki, valamint nagyvilági életvitelét édesapja finanszírozta. Az elsőfokú bíróság a logika szabályai szerint illesztette egymásba nevezett vádlott pénzügyi hátterével összefüggésben beszerzett bizonyítékokat, majd annak is észszerű indokát adta, hogy a 266 darab telefonbeszélgetés tartalmára tekintettel miért nem volt elfogadható az I.r. vádlott azon állítása, hogy a kábítószer értékesítésről csak „nagyzolás” miatt beszélt, valójában nem volt értékesítő. Az ítéltábla hangsúlyozza, hogy a beszerzett és értékelt valamennyi bizonyíték ezzel ellentétes irányba mutatott.

[159] Az elsőfokú ítélet példaszerű alaposággal elemezte az I.r. vádlotthoz köthető tanúvallomásokban előadottakat, melynek során alappal tulajdonított kiemelt jelentőséget annak a visszatérő tényezőnek, hogy az ország különböző településeiről származó tanúk helyismeret hiányában is pontosan meg tudták jelölni az illegális szerek átvételének lakókörnyezetüktől távolabbi helyét, majd ebből logikusan következett az átadások-átvételek tényleges megtörténte. A törvényszék több tanú – tanú14, tanú9, tanú64, tanú36 – esetében is az iratanyaggal összhangban rögzítette, hogy a felismerésre bemutatáskor mind az I.r., mind a II.r. vádlottat beazonosították és az egymást nem ismerő tanúk többsége a II.r. vádlottat sofőrként jelölte meg.

[160] A Balassagyarmati Törvényszék nagyfokú alaposágát tükrözi, hogy nemcsak összességében, hanem külön-külön is értékelte az ítéletében hiánytalanul megjelölt tanúk vallomásait, különös figyelmet fordítva annak a kérdésnek a megválaszolására, hogy mi indokolta több tanú esetében is, hogy a nyomozás során tett vallomását évekkel később, a tárgyaláson, az I.r. vádlott jelenlétében már megváltoztatta. Az elsőfokú bíróság helytálló érvek mentén vetette el a tanúknak az I.r. vádlottat mentő tárgyalási vallomásait, mert azok a nyomozati vallomásaikkal és az azokat alátámasztó objektív bizonyítékokkal is ellentétben álltak, így különösen a lehallgatott telefonbeszélgetések tartalmával.

[161] Terhelt1 I.r. vádlott vonatkozásában nagyobb terjedelemben tért ki a testvére, tanú95 tanú által elmondottakra, mert nevezett tanú a Cím2 szám alatti ingatlan megvásárlása tekintetében nem tagadta meg a vallomástételt. Az V.r. vádlott fellebbezésének indokolásában kifejtettekkel szemben a törvényszék ítélete 67-68. oldalán hibamentes érveléssel mutatta be az I.r. vádlott írásban tett vallomásának és a tanú nyilatkozatának ellentmondásait az ingatlan

megvásárlásához felhasznált kölcsön részletei vonatkozásában. A feltárt ellentmondások és a kölcsönként megjelölt összeg eredete igazolásának hiánya miatt alappal vetette el a tanú vallomását, ugyanis előadása egyetlen ügyadatnak sem volt megfeleltethető.

[162] tanú⁹⁵ vallomásának ellentmondásosságával szemben a törvényszék jogosan emelte ki tanú³⁴ tanú következetességét, mert előadását az egyéb bizonyítékok is megerősítették. A bizonyítékok egymásba illeszthetőségének egyik mintapéldájaként mutatta be, hogy tanú³⁴ tanú állítását, miszerint a vádlottak nem otthon tartották nagy mennyiségben a tiltott szereket, miként támasztották alá az V.r. és a II.r. vádlott között, 2016. december 10-én lezajlott telefonbeszélgetésben elhangzottak, amely egybeesés kétségtelenül e tanú vallomásának hiteltérdemlőségét igazolta.

[163] Az I.r. vádlottra összpontosított indokolása záró részeiben hiánytalanul jelölte meg azokat a nyomozati szakban tett tanúvallomásokat, valamint az elsőfokú ítélet 79-83. oldaláig taglalt vádlotti nyilatkozatokat, amelyek megcáfolhatatlanul Terhelt1 I.r. vádlott bűnösségét igazolták. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet ezen részének utolsó, azaz [497] bekezdés első sorát annyiban javítja ki, hogy az ott hivatkozott bekezdések száma helyesen a [495] és [496].

[164] Az I.r. vádlott vezető szerepére tekintettel a törvényszék az érdemi indokolását az általa bűnszervezetként értékelt csoport jellegzetességeinek bemutatásával folytatta, amely következtetéseivel a másodfokú bíróság később, a jogi indokolás felülbírálata során tér ki.

[165] A II. tényállási ponttal és ezáltal Terhelt2 II.r. vádlott szerepével kapcsolatban ugyancsak észszerű érvek mentén mutatott rá az ítélete 93-104. oldalán felsorolt és kielemezett fedett nyomozó jelentéséből, tanúvallomásokból és telefonbeszélgetésekből, így különösen az általa helytállóan kiemelt két lehallgatásból rendelkezésre állt bizonyítékok egybeilleszthetőségére. Kiemelendő, hogy tanú¹⁹ tanú – a II.r. vádlott élettársa és a III.r. vádlott testvére – sem tagadta meg a vallomástételt a cím¹⁹⁴ szám alatti ingatlan megvásárlása vonatkozásában, azonban előadása az elsőfokú bíróság által feltártak szerint mind önmagával, mind élettársával ellentétben állt, ezért szavahihetősége oly mértékben megkérdőjeleződött, hogy a törvényszék alappal vetette el vallomását. Az elsőfokú bíróság e tényállási pont kapcsán fejtette ki a bűnszervezet egyik törvényi tényállási elemével, a konspiratív működéssel kapcsolatos álláspontját, amelynek másodfokú értékelésére az ítéltábla a jogi indokolás felülbírálatakor tér ki. A másodfokú bíróság – a fellebbviteli főügyészséghez hasonlóan – észlelte, hogy az elsőfokú ítélet [561] bekezdésének második sorában az évszám elírás miatt tévesen került megjelölésre, ezért azt 2016. évre javítja ki.

[166] A III. tényállási ponttal összefüggésben Terhelt3 III.r. vádlott kereskedői magatartását alátámasztó bizonyítékokat ugyancsak lelkiismeretes, a legapróbb részleteket is érintő indokolással elemezte. A törvényszék ügydöntő határozata [646] bekezdésében tökéletesen vezette le a tudatmódosító szer állagának, Terhelt5 VI.r. vádlottat terhelő tanúk vallomásának

és a III.r. vádlott VI.r. vádlott részére történt értékesítésnek az összefüggéseit, vagyis a bizonyítékok megingathatatlan zárt logikai láncolatát.

[167] Az elsőfokú bíróság a kihallgatott tanúk vallomásai hiteltérdeklőségének elemzését is elvégezte, valamint az általuk előadottak egyéb adatokkal, bizonyítékokkal való összevetését sem mellőzte, amely ugyancsak az indokolása teljességét tükrözi. E tényállási pont vonatkozásában a törvényszék helytállóan mutatott rá arra az ellentmondásra, hogy az I.r., II.r. és III.r. vádlott, valamint az elsőfokú ítéletben megjelölt tanúk által hivatkozott árucikkek – mint a lehallgatott telefonbeszélgetések tárgyai – igen széleskörű termékkört (vörösréz, burgonya, hajfesték, testépítő szerek, falfesték, csirke autó, ékszer, zúzott kő, fürdősó) öleltek fel, azonban arra egyikük sem tudott észszerű magyarázatot adni, hogy az említett hétköznapi árucikkek átbeszélése miért igényelt titkos nyelvet, továbbá a felsorolt termékek bármelyikével összhangba állítható egyetlen ügymenet sem merült fel.

[168] A IV. tényállási pont kapcsán elemezte Terhelt4 V.r. vádlottnak az eljárás alatt írásban és szóban előadott, a bűncselekmény elkövetését tagadó védekezését, így többek között a gyógynövények és csigák gyűjtögetésére és értékesítésére vonatkozó állítását, amelyet egyetlen beszerzett bizonyíték sem támasztott alá, ezzel szemben az elsőfokú ítélet 120-135. oldalán szó szerint idézett, majd kiértékelte lehallgatási anyagok kivétel nélkül megerősítették az V.r. vádlottnak a bűnözői csoportban kifejtett aktív szerepét. A tárgyaláson lejátszott jelentős számú telefonbeszélgetések tartalma félreérthetetlen bizonyítéka az V.r. vádlott rendkívül tevékeny és kiterjedt, több részecselekményt érintő közreműködésének. Az ítéltábla abban is osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy az V.r. vádlott által indítványozott tanúk vallomásai alkalmatlanok voltak a bűnösségével ellentétes irányba ható következtetés levonására.

[169] Terhelt5 VI.r. vádlottnak az V. tényállási pontban rögzített inkriminált cselekményei vonatkozásában ugyancsak hibamentes gondolatmenettel vezette le a védekezését megcáfoló érveket, melynek keretében irathűen mutatta be a nevezett vádlott tagadásával ellentétes tanúvallomásokat és annak is indokát adta, hogy milyen tényadat alapján lehetett azt kétséget kizáró módon megállapítani, hogy az egyik vásárlója esetében tisztában volt azzal, hogy még nem töltötte be a 18. életévét. Az ítéltábla a bizonyítékok alapján külön is hangsúlyozza Terhelt5 VI.r. vádlott gátlástalanságát, amely egyrészt abban nyilvánult meg, hogy a vele szemben elrendelt – akkori megnevezése szerint – házi őrizet hatálya alatt is folytatta kereskedői tevékenységét, másrészt a törvényszék helytállóan mutatott rá arra a tényre, hogy a számára kedvező fordulat elérése érdekében az eljárást is megpróbálta befolyásolni.

[170] A VI. tényállási pontra és azzal egyidejűleg Terhelt6 VII.r. vádlottra vonatkozólag beszerzett bizonyítékok értékelése során kimerítő részletességgel tárta fel azokat az ügymeneteket, amelyek alapján kétséget kizáró bizonyossággal lehetett megállapítani a vádlottnak is a kábítószer-kereskedésben történt részvételét. Az elsőfokú bíróság a VII.r. vádlott kereskedést tagadó vallomásával szemben megcáfolhatatlanul vezette le ítélete 141-155. oldalán azt a zárt logikai láncolatot, amely Terhelt6 VII.r. vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítását eredményezte. Helyesen rögzítette azokat a részleteket,

amelyekről Terhelt9 XV.r. vádlott, Terhelt10 XVI.r. vádlott és tanú80 tanú (az eljárás korábbi szakaszában 2. számú tanú) számoltak be. Ezzel kapcsolatban az ítéltábla kiemeli, hogy vallomásaik olyan konkrétumokat tartalmaztak, amelyekről kizárólag bennfentes, az eseményeket ténylegesen átélt személy bírhatott tudomással, továbbá az általuk előadottak összhangban álltak a törvényszék által bemutatott egyéb bizonyítékokkal is, amely körülmény egyértelműen a vallomásaik hitelét erősítette meg. Az elsőfokú bíróság által ismertett beszélgetéseken túlmenően a VII.r. vádlott és a kórházba került XV.r. és XVI.r. vádlott közötti legerősebb összekötő láncszem az a tény, hogy az előbbi vádlottnál lefolytatott házkutatás alkalmával ugyanazt a szintetikus kannabinoidot találták meg, mint amelyet a XV.r. és XVI.r. vádlott szervezetéből kimutattak. A lehallgatott beszélgetések tartalma alapján aggálytalanul megállapítható volt Terhelt8 XIII.r. vádlott e tényállási pontban felrótt cselekvése, továbbá az a vádlott-társakat jellemző felelősségelhárításra törekvő szándék, amelyet a XV.r. és XVI.r. vádlott kórházba kerülése váltott ki belőlük.

[171] Végezetül a VII. tényállási pontban rögzített tényadatok és Terhelt7 XI.r. vádlott vonatkozásában is messzemenően eleget tett indokolási kötelezettségének a hiánytalanul megjelölt bizonyítékok összevetésén és tartalmi kiértékelésén keresztül. Az elsőfokú ítéletnek e részében is nyomon követhető, hogy a XI.r. vádlott tagadásával szemben melyek voltak azok a körülmények, amelyeket tényállása megállapításakor irányadónak tekintett és amelyek révén azt a konklúziót vonta le, hogy Terhelt7 XI.r. vádlott – értékesítéssel és tárolással is – aktív részese volt a bűnözői csoportnak. A törvényszék meggyőző és egyben kétségbevonhatatlan magyarázatát adta annak is, hogy a lehallgatott beszélgetésekben elhangzott „keresztnev4” név a XI.r. vádlottat jelentette, akinek a tiltott szerek elrejtésében kiemelkedő szerepe volt.

[172] Az elsőfokú bíróság érdemi indokolása zárásaként a Be. 561. § (3) bekezdés f) pontjában előírtaknak megfelelően ítélete [984]-[1101] bekezdéseiben tételesen felsorolta az elutasított bizonyítási indítványokat, melynek során minden esetben részletes és észszerű indokát adta az elutasítások okának. A törvényszék a hivatkozott bekezdésekben fejtette ki a fedett nyomozó eljárásának törvényességével és a szakértő3 által elvégzett mérés hitelességével kapcsolatos álláspontját is, az általa leírt érvekkel az ítéltábla mindenben egyetértett, az elsőfokú bíróság indokolása e tárgykörben is teljes, kiegészítésre nem szorul.

[173] A védői fellebbezések indokaival kapcsolatban a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá.

[174] A fellebbezések indokolásában leírtak jelentős részére az elsőfokú ítéletben megtalálható a törvényszék határozott és helytálló válasza. Önmagában az a körülmény, hogy a vádlottak és védőik egy része nem fogadja el az elsőfokú bíróságnak az ítéltábla által is helyesnek tartott okfejtését, indokait, illetve mérlegelését, még nem kötelezi a másodfokú bíróságot arra, hogy részletesen megismételje az elsőfokú bíróság érvrendszerét, vagy annak egy-egy elemét. Erre tekintettel a másodfokú bíróság az V.r., VI.r. és XI.r. vádlott védőjének a fedett nyomozó eljárásával kapcsolatos kifogásira vonatkozólag nem tartja szükségesnek jelen helyen is rögzíteni a törvényszék hibamentes indokait.

[175] A III.r. vádlott védőjének a fedett nyomozó részére átadott kábítószerrel összefüggésben a védece személyét mentő érvelése miatt a másodfokú bíróság külön is kiemeli, hogy Terhelt3 III.r. vádlott az I.r. vádlottnak az elsőfokú ítélet [156] bekezdésében rögzített közlése által tudomást szerzett arról, hogy olyan mennyiségű kábítószer eladására nyílt lehetőség, amely Terhelt1 I.r. vádlottnak nem áll rendelkezésére, ezért is vált szükségessé a III.r. vádlott közreműködése. Az említett vádlottak egymás közötti beszélgetése és az elsőfokú ítéletben irathűen megjelölt mennyiségek révén Terhelt3 III.r. vádlott tudata átfogta, hogy a bűnözői csoport keretében jelentős mennyiséget meghaladó kábítószer – többek között a lakóhelyén foganatosított házkutatáskor is megtalált ADB-FUBINACA – értékesítésében vesz részt.

[176] Az V.r. és VII.r. vádlottnak, valamint a VII.r. vádlott védőjének a bizonyítékokból, így különösen a lehallgatási anyagokból levont törvényszéki következtetésekkel szemben megfogalmazott ellenvéleményei az elsőfokú bíróság helytálló mérlegelési tevékenységét támadták, amelyek a Be. 593. § (2) bekezdésében szabályozott bizonyítékok felülmérlegelésének törvényi tilalma folytán nem vezethettek eredményre.

[177] A VII.r. vádlott védőjének fellebbezésében megfogalmazott érvekkel ellentétben az elsőfokú bíróság minden tekintetben helytálló indokolással mutatta be, hogy védece miként kapcsolódott a bűnözői csoporthoz, milyen indokok alapján lehetett ítéleti bizonyossággal megállapítani büntetőjogi felelősségét. A beszerzett bizonyítékok alapján Terhelt6 VII.r. vádlott és a fia, Terhelt8 XIII.r. vádlott között megtörtént telefonbeszélgetés a védelem által hiányolt hívásadat ellenére is aggálytalanul megállapítható volt, amivel kapcsolatban az ítéltábla nyomatékosan hangsúlyozza, hogy a XIII.r. vádlott az ügyadatokból kiolvashatóan oly mértékben volt kívülálló az eljárás tárgyát képező kereskedői tevékenységekkel kapcsolatban, hogy útmutatásra szorult a XV.r. és XVI.r. vádlott kábítószer vásárlásakor, amely segítségnyújtást a tényállásban helyesen rögzítettek szerint az édesapjától, a kereskedésben aktívan részt vett VII.r. vádlottól kapta meg.

[178] A törvényszék által lefolytatott bizonyítási eljárás során a tanúvallomásokból, okirati bizonyítékokból és szakvéleményekből nyert adatok egyértelműen beilleszthetők voltak a bizonyítékok zárt logikai láncolatába, amelynek zártsága a másodfokú bíróság megítélése szerint is feltörhetetlen. A következtetés logikai zártsága azt jelenti, hogy egyedül a bizonyítandó tényre következtetést biztosítja, és nincs olyan további tény vagy körülmény sem, ami mindezt cáfolná vagy kétségessé tenné, továbbá kizárja, vagy cáfolja a nem a bizonyítandó tényre, vagy attól eltérő, azzal ellentétes következtetés lehetőségét (BH 2021. 35. [64] bekezdés). Jelen esetben a bizonyítékok zártláncúsága az elsőfokú bíróság indokolásból ellenőrizhető, továbbá egyértelműen beazonosítható, hogy a törvényszék hogyan jutott el a vádlottak bűnösségére levont végkövetkeztetéséhez.

[179] A XIII.r. vádlott kivételével a vádlottak a kábítószerrel nem csupán birtokolták, illetve fogyasztottak is belőle, hanem anyagi ellenszolgáltatás fejében további személyekhez való

eljuttatását, piacra kerülését célozták meg. A kereskedés tehát a piac működtetése úgy, hogy tetten érhető a haszonszerzési törekvés, amely jelen esetben – a XIII.r. vádlottat leszámítva – valamennyi vádlott vonatkozásában megállapítható.

[180] A vádlottak egy része a vádbeli időszakban alkalmi kábítószerfogyasztó volt, azonban esetükben – a Btk. 178. § (6) bekezdésében szabályozott szubszidiaritás alkalmazására figyelemmel – a súlyosabb elkövetői magatartás magába olvasztja a kábítószer fogyasztását. Amint arra az elsőfokú bíróság is helyesen rámutatott, a szubszidiaritás folytán bűnösséget kizárólag a súlyosabban minősülő kábítószerrel visszaélés bűncselekményében, jelen ügyben tehát a kereskedésben lehet és kell megállapítani, vagyis az I.r., II.r., III.r., V.r., VI.r., VII.r. és XI.r. vádlott terhére kizárólag a fogyasztást elnyelő kábítószer-kereskedelem büntette állapítható meg (EBH2016. B.15.).

[181] A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság tehát okszerűen vont következtetést a felülbírálattal érintett vádlottak bűnösségére és helyesen járt el, amikor a cselekményeik minősítése előtt alapos, az összes tudatmódosító anyagot érintően megvizsgálta, hogy a vádlottakra nézve az elkövetéskor hatályban volt, vagy az elbíráláskor hatályos törvényi rendelkezések kedvezőbbek-e, majd helytállóan úgy foglalt állást, hogy valamennyi vádlott vonatkozásában az elbíráláskor hatályos törvényi – illetve egyéb jogszabályi – rendelkezések a kedvezőbbek. Az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék ítéletének indokolása e tárgykörben kizárólag két helyen szorul korrekcióra. Az első a már hivatkozott [1112] bekezdés utolsó sora, ahol a dátum helyesen 2016. július 1. napja, a második a [1125] bekezdés utolsó előtti sora, mert onnan mellőzni szükséges az ADB-FUBINACA-ra utalást, mert az már az elkövetés idején is kábítószernek minősült, amire a másodfokú bíróság alább még részletesebben kitér.

[182] Az elsőfokú ítélet kihirdetésének időpontjához képest a releváns jogszabályi háttér tovább módosult ugyanis az új pszichoaktív anyaggá minősített anyagokról vagy vegyületcsoportokról szóló 55/2014. (XII. 30.) EMMI rendeletet a 2023. január 1. napjától hatályos, az ellenőrzött anyagokról szóló 78/2022. (XII. 28.) BM rendelet 7. §-a hatályon kívül helyezte. Utalni kell még arra is, hogy az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2022. évi LX. törvény 26. § e) pontja hatályon kívül helyezte az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvény 2. számú mellékletét, így az 2023. január 1. napjától hatálytalan.

[183] A fentebb felsorolt jogszabályi módosítások az elsőfokú bíróságnak az elbíráláskor hatályos törvényi rendelkezések alkalmazására levont helyes következtetését nem befolyásolták, azonban szükségessé tették a tényállásnak a [150] bekezdésben foglaltakkal való kiegészítését annak érdekében, hogy a tényállásból kiderüljön, hogy a vád tárgyává tett tudatmódosító szerekhez köthető cselekmények továbbra is törvénybe ütköznek.

[184] Az ítéltábla e témakörben külön is kitér a XIII.r. vádlott védője által előadott érvekre, amelyek szerint a védencét érintő elkövetési időben, 2016. szeptember 19-én az ADB-FUBINACA még nem minősült kábítószernek csak új pszichoaktív anyagnak. A Kúria a 2022. november 30. napján meghozott Bfv.III.254/2022/8. számú végzésében mélyrehatóan foglalkozott az ADB-FUBINACA büntetőjogi megítélésével. A hivatkozott határozat [25]-[30] bekezdéseiben leírtak egyértelmű választ adnak a XIII.r. vádlott védőjének felvetéseire, ezért az ítéltábla az ott leírtakat jelen határozatába átemeli.

[185] A Kúria döntése értelmében a Btk. 459. § (1) bekezdés 18. c) pontja szerint kábítószer az emberi felhasználásra kerülő gyógyszerekről szóló 1998. évi XXV. számú törvény (Gyógyszertörvény) mellékletében meghatározott pszichotróp anyag. A Gyógyszertörvény mellékletének A) Jegyzéke az egyes egészségügyet érintő törvények módosításáról szóló 2016. évi XXXIV. törvény 29. § 1. melléklete alapján 2016. július 1-jei hatállyal kiegészült a 77. sorral, mely az ADB-FUBINACA-t tartalmazza. A Gyógyszertörvény mellékletének A) Jegyzéke tartalmazza azokat az anyagokat, amelyek az 1979. évi 25. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a pszichotróp anyagokról szóló, Bécsben, az 1971. évi február 21. napján aláírt egyezmény I. Jegyzékén szereplő pszichotróp anyagokkal azonos elbírálás alá esnek Magyarországon.

[186] A Gyógyszertörvényt hatályon kívül helyezte a 2016. évi LXVII. törvény (Mód. tv.) 236. § 1. pontja 2016. július 17-i hatállyal. Ugyanakkor a Mód. tv. 183. §-a beiktatta az emberi alkalmazásra kerülő gyógyszerekről és egyéb, a gyógyszerpiacot szabályozó törvények módosításáról szóló 2005. évi XCV. törvénybe (Gyógyszer tv.) a 2. számú mellékletet. A 2005. évi Gyógyszertörvény 2016. július 17-től hatályos 2. számú melléklete tartalmazza azoknak az anyagoknak a listáját, amelyek nem az 1979. évi 25. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a pszichotróp anyagokról szóló, Bécsben, az 1971. évi február 21. napján aláírt egyezmény mellékletének I. és II. Jegyzéke alapján minősülnek kábítószerrel egy tekintet alá eső veszélyes pszichotróp anyagnak, illetve hazai besorolásuk eltér a nemzetközitől. A 2. számú melléklet A) Jegyzékének 77. sorában szerepel az ADB-FUBINACA mint veszélyes pszichotróp anyag.

[187] A Kúria megjegyezte, hogy a kábítószeres, pszichotróp, illetve pszichoaktív anyagok teljes és hatályos listája egy helyen, a kábítószerekkel és pszichotróp anyagokkal, valamint az új pszichoaktív anyagokkal végezhető tevékenységekről, valamint ezen anyagok jegyzéke vételéről és jegyzékeinek módosításáról szóló 66/2012. (IV. 2.) Korm. rendelet 1. mellékletében megtalálható. A rendelet 1. melléklet B) Jegyzék 1. jegyzék 107. sorában szerepel az ADB-FUBINACA 2016. július 1. 15.00 órai hatállyal.

[188] Mindezekre tekintettel a Kúria – a XIII.r. vádlott védőjével ellentétben – arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem kétséges, hogy az ADB-FUBINACA 2016. július 1. napjától kábítószernek minősül, ebből adódóan Terhelt8 XIII.r. vádlott 2016. szeptember 19. napján megvalósított átadásakor is az volt.

[189] A másodfokú bíróság ezzel kapcsolatban arra is rámutat, hogy a fellebbviteli főügyészség helytállóan észlelte, hogy a törvényszék által megállapított tényállásban kizárólag az került rögzítésre, hogy a vádlottak cselekménye az elbíráláskor bűncselekménynek minősült, azonban a törvényesség elvének követelménye ellenére az már nem volt kiolvasható, hogy a tényállásban leírt vádlotti magatartások az elkövetéskor is kriminalizáltak voltak. A Btk. 1. § (1) bekezdésében megfogalmazott nullum crimen sine lege elve alapján csak az a cselekmény minősülhet bűncselekménynek, amit az elkövetés előtt a törvény büntetendővé nyilvánított, vagyis a törvény nem teszi lehetővé, hogy a bíróság olyan bűncselekmény miatt állapítson meg büntetőjogi felelősséget, amely az elkövetéskor nem volt bűncselekmény

(ÍH 2014. 132.). A törvényszék által megállapított tényállásból az elkövetéskori büntetendőség nem volt megállapítható, kizárólag az ügydöntő határozata jogi indokolásából, konkrétan a [1112]-[1123] bekezdésekben írtakból, ezért is emelte be a másodfokú bíróság az ott leírtakat a tényállásba.

[190] Az inkriminált cselekmények minősítése megfelel a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek, azonban a fellebbviteli főügyészség helytálló érvek mentén mutatott rá arra, hogy az

1/2007. Büntető jogegységi határozat óta töretlen bírói gyakorlatra tekintettel az I.r., II.r., III.r., V.r., VII.r. és XI.r. vádlott esetében a kereskedői tevékenység nem folytatólagosan elkövetett, mert e tevékenységük tartós, folyamatos és ismétlődő jellegű részcselekményei természetes egységet alkotnak, ezért fogalmilag kizárt a törvényi egység egyik esetének, a folytatólagosságnak a megállapítása. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság Terhelt1 I.r., Terhelt2 II.r., Terhelt3 III.r., Terhelt4 V.r., Terhelt6 VII.r. és Terhelt7 XI.r. vádlott terhére megállapított egészséget veszélyeztető bűncselekményeknél a folytatólagos elkövetésre utalást mellőzte. Ezzel párhuzamosan mellőzte az elsőfokú ítélet jogi indokolásából a [1152] és [1187] bekezdésben foglaltakat. A felsorolt vádlottak esetében annak is kifogástalan indokát adta, hogy a kereskedői magatartás miért volt megállapítható jelentős, illetve különösen jelentős mennyiségű kábítószerre.

[191] Terhelt1 I.r., Terhelt2 II.r. és Terhelt3 III.r. vádlott vonatkozásában az új pszichoaktív anyaggal visszaélés büntetettének törvényhelyét a 61. BK vélemény 3. a) pontja, valamint a Be. 561. § (2) bekezdés c) pontja alapján a IV. fordulat – „kereskedik” – feltüntetésével egészítette ki.

[192] Terhelt5 VI.r. vádlott esetében a törvényszék helyes indokok alapján állapította meg a Btk. 6. § (1) bekezdés szerinti bűnhalmazatot, továbbá Terhelt6 VII.r. és Terhelt8 XIII.r. vádlott tudattartalma vonatkozásában a testi sértés bűncselekmény gondatlanságból elkövetését.

[193] Az elsőfokú bíróság ítélete érdemi indokolásának több bekezdésében, majd a jogi indokolásban is taglalta a bünszervezet megállapíthatóságának kérdését, melynek keretében helytállóan utalt arra, hogy az elkövetéskor hatályos bünszervezet fogalma eltért a jelenleg hatályostól.

[194] A törvényszék hiánytalanul sorolta fel a bünszervezet jelenleg irányadó fogalmi elemeit, amelyek egyúttal magukban hordozzák az elkövetéskor hatályban volt szabályozás szerinti fogalmi elemeket is, majd nagyfokú alapossággal mutatta be az irányadó joggyakorlatot és a hivatkozott többes bünelkövetési alakzat minden egyes törvényi tényállási elemének megvalósulását. A bünszervezet megállapításával összefüggésben az elsőfokú ítélet több kúriai határozatra hivatkozott, amelyek közül az ítéltábla a Bfv.824/2020/29. határozati számot azért mellőzi, mert az – feltehetőleg elírás miatt – tévesen került feltüntetésre, ugyanis ezen az ügyszámon a nyilvántartásban nem található a Kúria által hozott döntés.

[195] A védők és a vádlottak egy része a bejelentett fellebbezések írásban kifejtett indokolásaiban jóval korábban meghozott bírósági határozatokra utaltak, ezért az ítéltábla hangsúlyozza, hogy e kérdés megítélésekor – az elbíráláskor hatályos törvényi rendelkezések alkalmazására is tekintettel – a legújabb ítélkezési gyakorlatot vette figyelembe, így az Alkotmánybíróság 2024. január 9. napján meghozott IV/133/2023. számú határozatának [39]-[43] bekezdéseiben megfogalmazott útmutatás alapján járt el.

[196] A hivatkozott alkotmánybírósági határozat szerint a Magyarország 2020. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2019. évi LXVI. törvény 107. §-a módosította a Btk. bünszervezet fogalmára adott értelmező rendelkezését. E szerint bünszervezet a legalább három személyből álló, hosszabb időre, hierarchikusan szervezett, konspiratíván működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése. A módosítás 2019. július 10. napján lépett hatályba.

[197] A Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontja szerint bünszervezet a három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése.

[198] A módosítást követően hatályos Btk. nem tartalmaz törvényi értelmezést a "hierarchikusan szervezett" és a "konspiratíván működő" fogalmi elemekhez. Ezek értelmezése a jogalkalmazó, a bíróság feladata. A jogalkalmazó alkotmányossági kötelességének eleget téve értelmezésekor figyelembe veszi a jogszabályhoz fűzött indokolást, azonban annak kötőereje nincs, az nem anyagi jogi szabály. A törvényi indokolás az egyes fogalmi elemek megállapításához ad értelmezési segítséget. A bíróság feladata megvizsgálni minden ügyben, hogy megállapítható-e adott tényállás alapján a bünszervezetben elkövetés. A bíróság számára e tekintetben mindig (változatlanul) az alanyi oldal vizsgálata a lényeges. A terhelteknek tudnia kellett, hogy azt a bűncselekményt, aminek elkövetői, bünszervezetben valósítják meg.

[199] Az Alkotmánybíróság szerint a jogszabályi változás folytán a hierarchikus szervezettség nem jelenti valamennyi bünszervezetben résztvevő személy hierarchiában való elhelyezkedését. Amennyiben olyan adat áll rendelkezésre, amely akár egy résztvevő szervezői, koordináló, irányító szerepére vonatkozik a feladatok megosztása során, akkor e körülmény olyan alá-fölérendeltséget jelentő személykapcsolatnak tekinthető, amely megalapozhatja a bünszervezet megállapítását az új fogalom szerint is.

[200] Az Alkotmánybíróság a hivatkozott határozatában arra is rámutatott, hogy a csoport konspiratív működése – ami nem más, mint az együttreménykedés, "összeesküvés" – lényegében a korábbi fogalom szerinti "összehangolt működéssel" összhangban álló, a leplezettség pedig ennek a mikéntje. Amennyiben a külvilág elől rejtve valósul meg, akkor értelemszerűen nem jelenti a teljes szervezet minden tagjával való együttműködést, hanem az egyes cselekményekhez rendelt személyek összehangolt tevékenységét feltételezi.

[201] A másodfokú bíróság által megalapozottnak tartott tényállás szerint Terhelt1 I.r. vádlott által irányított bűnözői csoport létszáma a bünszervezet megállapításához szükséges minimális létszámot meghaladta.

[202] A bűnözői csoport működését hosszabb időre szervezték, és abban valamennyi érintett vádlott hosszabb időn át vett részt. A problémamentes, gördülékeny tevékenységet Terhelt1 I.r. vádlott biztosította és felügyelte, amely a vádlottak közötti nagyfokú bizalmi viszonyra tekintettel nem jelentett minden részcselekményre kiterjedő kontrollt, azonban a különféle kábítószeres és új pszichoaktív anyagok stabil és folyamatos értékesítését tette lehetővé. Az I.r. vádlott vezető szerepe látványosan tettenérhető azokban a törvényszék által is idézett telefonbeszélgetésekben – elsőfokú ítélet 149-153. oldala –, amelyek a XV.r. és XVI.r. vádlott kórházba kerülését követően kerültek rögzítésre.

[203] A bünszervezetben elkövetés vádlott általi belátásához a ténybeli alap annak felismerése, hogy a szervezet, melynek tevékenységébe bekapcsolódik, összehangoltan, célszerű munkamegosztás alapján működik, nem elszigetelt, nem alkalmi csoportosulás, személyes részvétele más személy előző cselekményeihez kapcsolódik, a sajátja pedig további láncolatot feladat-végrehajtást feltételez (BH 2019. 261. II.).

[204] Az elkövetőnek a bünszervezetben elkövetést átfogó tudattartalmára vont következtetés alapja, hogy a bünszervezet törvény által meghatározott külső, tárgyi jellegű ismérvei kívülálló számára is felismerhetők. Ehhez képest az elkövető tudatának nem arra kell kiterjednie, hogy a bünszervezet a törvényi előfeltételek szerint létrejött, hanem arra, hogy a bünszervezet tárgyi sajátosságainak ismeretében annak „működéséhez” csatlakozik, illetve annak keretében cselekszik. E tudattartalom – értelemszerűen – csak szándékos, viszont egyenes és eshetőlegesen szándékú egyaránt lehet (BH 2019. 261. [24] bekezdés).

[205] A védelmi fellebbezésekben hivatkozott érvekkel ellentétben az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az I.r. vádlottnak a II.r., III.r., V.r., VII.r. és XI.r. vádlotthoz fűződő viszonya kimerítette az alá-fölérendeltséget jelentő személykapcsolatot. A fellebbezések indokolásából megállapítható volt, hogy a védők és a vádlottak a hierarchikus szervezettséget kizárólag úgy képzelték el, hogy a feljebb lévő tag utasításokat, parancsokat ad az alsóbb szinten elhelyezkedőknek, akik azt szolgalelkűen végrehajtják, azonban ez a megközelítés a hivatkozott fogalmi elem félreértelmezése.

[206] Az I.r., II.r., III.r., V.r., VII.r. és XI.r. vádlottak – általuk sem vitatottan – ismerték egymást, tudomással bírtak arról, hogy a másik milyen tevékenységet végez, továbbá felismerték, hogy nem alkalmi csoportosulás tagjai, hanem olyan szervezethez tartoznak, amelynek összehangoltsága a leginkább abban nyilvánult meg, hogy minden egyes résztvevő tisztában volt a saját szerepével, helyzetével, feladatával és azok kereteit egyikük sem kívánta átlépni.

[207] A hivatkozott vádlottak felismerték, hogy a szervezet összehangoltan működik a hosszú távú célok megvalósítása érdekében. Az inkriminált cselekményeiket hosszabb időn át, nagyfokú intenzitással hajtották végre, melynek során a feladatokat is megosztották egymás között. Ez utóbbi megállapítást Terhelt2 II.r. vádlott is alátámasztotta a fellebbezése indokolásának azon részeivel, amelyeket az ítéltábla jelen határozat [84] és [88] bekezdésében foglalt össze. Az érintett vádlottak cselekvéseinek lehangoló volumene eredményezte azt a mindegyikük által preferált célt, hogy minél nagyobb mennyiségben és választékban tegyék a fogyasztók számára hozzáférhetővé a tudatmódosító szereket.

[208] A vádlottak és védőik által támadott másik fogalmi elem a konspiratív működés volt, amellyel az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása a jogi indokoláson kívül is több helyen foglalkozott, így említhető az elsőfokú ítélet 88., 89., 102. és 124. oldala. A törvényszék helytállóan és az irattal összhangban mutatott rá azokra a tényezőkre, amelyek megalapozták a konspiratív működés megállapítását, ezeket a másodfokú bíróság a fellebbezésekben felhozott ellenérvek miatt az alábbiakban foglalja össze.

[209] Az I.r. vádlott legalább részben külföldről, ismeretlen forrásból szerezte be a kábítószer, illetve új pszichoaktív anyagokat, azokat a szervezet tagjai a lakóhelyükön, valamint egyéb, mások elől elhallgatott helyeken tárolták. Az egymás közti kommunikációban kódolt nyelvet használtak, egyes vádlottakhoz több telefonszám tartozott, továbbá nagyfokú összefüggést tanúsítottak, amint felmerült a leleplezés veszélye. Ez utóbbi cselekedeteik a lelepleződés ellen irányultak, illetve azt a célt szolgálták, hogy a hatóságok elől a személyük rejtve maradjon. Az ítéltábla abban egyetértett a védelemmel, hogy az említett működési elemek önmagukban nem merítenék ki a konspiráció fogalmát, azonban együttesen már megfeleltek a bűnszervezet megállapításához megkívánt konspiratív működésnek, mert a felsorolt jellegzetességek összességükben jelentősen meghaladták az egészséget veszélyeztető bűncselekmények kereskedéssel történő elkövetéséhez mindenképpen szükséges szervezettséget.

[210] A csoport célja a kábítószeres és új pszichoaktív anyagok sorozatjellegű beszerzése és eladása volt. Az eladások intenzitása és a kábítószer mennyisége alapján az I.r., II.r., III.r., V.r., VII.r. és XI.r. vádlott számára nem lehetett kétséges, hogy a kitűzött cél legalább ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetése. Ezzel kapcsolatban az ítéltábla azt is kiemeli, hogy a törvény az ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekményt, mint szervezeti célt írja elő a bűnszervezet feltételeként, és nem követeli meg az ilyen bűncselekmény tényleges megvalósulását

(BH 2019. 259. III.), azonban jelen esetben e bűncselekményt valamennyi érintett vádlott valóban el is követte.

[211] Összegzésképpen tehát rögzíthető, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozott tényállása tartalmazza a bűnszervezetben történő elkövetés megállapításához szükséges elemeket, amely tényekből le is vonta a törvényes jogi következtetését.

[212] A bűnszervezetben elkövetéskor is alkalmazni kell a tettességről és részességről szóló általános rendelkezéseket, ezért a másodfokú bíróság a helyes törvényi hivatkozással megjelölt társtettesi elkövetői alakzatot a bűnszervezet tagjai vonatkozásában érintetlenül hagyta.

[213] A joghátrány megválasztása körében az elsőfokú bíróság a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményben írtakat szem előtt tartva szinte hibamentesen vette számba a vádlottak terhére és javára szóló alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket, azonban a másodfokú bíróság a II.r., III.r., V.r., VII.r. és XI.r. vádlott esetében a súlyosító körülmények sorából mellőzi a társas elkövetés legsúlyosabb formájában történt elkövetésre, illetve közreműködésre, vagyis a bűnszervezeti elkövetésre hivatkozást, mert az a Btk. Általános Részében meghatározott, büntetési tételkeretet növelő tényező, ebből adódóan a büntetés kiszabására vonatkozó általános részi rendelkezésekhez kapcsolódik, ezért a kétszeres értékelés tilalmára tekintettel súlyosító körülményként nem vehető figyelembe. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozandó, hogy a törvényszék az I.r. vádlott bűnszervezetben betöltött vezető szerepét az 56. BK vélemény II./8. pontja alapján helyesen értékelte súlyosító körülményként.

[214] Az I.r., II.r., III.r. és V.r. vádlott esetében a súlyosító körülmények közül ugyancsak mellőzi a huzamosabb időn át megvalósított, kitartó elkövetésre hivatkozást, mert a hosszabb időtartamú elkövetés a bűnszervezet egyik törvényi eleme, vagyis e tényezőt a bűnszervezet megállapításakor az elsőfokú bíróság már figyelembe vette, ezért a III.r. vádlott védőjével egyetértve szintén a kétszeres értékelés tilalmába ütközne, amennyiben ugyanez a tényező súlyosító körülménynek is számítana.

[215] Az I.r. és III.r. vádlott esetében további súlyosító körülmény, hogy az elkövetési idő egy része más ügyben alkalmazott felfüggesztett szabadságvesztés – az I.r. vádlott vonatkozásában szabadságvesztések – próbaideje alatti (56. BK vélemény II./2.) pontja). Valamennyi fellebbezéssel érintett vádlottra vonatkozólag szintén további súlyosító körülmény, hogy az elkövetés tárgyát különféle designer drogok („dizájner drogok”) képezték, amelyek egészségügyi kockázata és a szervezetre gyakorolt negatív élettani hatása kirívóan káros. Ugyancsak súlyosító tényező, hogy a vádlottak cselekménye hozzájárult ahhoz, hogy nagyobb létszámú közösség jutott hozzá a tényállásban rögzített tudatmódosító szerekhez.

[216] Az V.r., VI.r. és XI.r. vádlott védője sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság statisztikai adatokra hivatkozás nélkül értékelte súlyosító körülményként a dizájner drogokkal kapcsolatos bűncselekmények elszaporodottságát, amivel kapcsolatban az ítéltábla két tényre mutat rá. Egyrészt az 56. BK vélemény III./11. pontja sem követeli meg az elszaporodottság statisztikai adatokkal történő alátámasztását, másrészt a büntetőítélkezésben a korábbi évekkel összehasonlítva kiugró mértékben megnőtt az egészséget veszélyeztető bűncselekmények miatt indult büntetőügyek száma, amelyről az ítéltábla a felülbírálatokon keresztül közvetlen tudomással rendelkezik.

[217] Az elsőfokú bíróság ítélete [34] bekezdésében helytállóan rögzítette, hogy Terhelt2 II.r. vádlott 3 kiskorú gyermekkel rendelkezik, ezzel szemben ügydöntő határozata [1194] bekezdésében már tévesen állapította meg, hogy e vádlott esetében enyhítő körülményt „nem tárt fel”, mert a 3 tartásra, illetve nevelésre szoruló gyermek e vádlott javára enyhítő tényezőként értékelendő (56. BK vélemény II./4. pont). Terhelt8 XIII.r. vádlott esetében ugyancsak elmulasztotta enyhítőként értékelni, hogy – jelenleg már – 3 kiskorú gyermek eltartására köteles, ezért azt a másodfokú bíróság pótolja.

[218] A nyilvános ülés adatai alapján az I.r., III.r., VII.r. és XI.r. vádlott tekintetében további enyhítő körülmény a korábban már rögzítettek szerint az egészségi állapotukban bekövetkezett negatív változások.

[219] Az elkövetés óta eltelt időtartammal kapcsolatban az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az időmúlás és az eljárás elhúzódása nem azonos fogalmak, azonban a másodfokú bíróság abban már nem osztotta az álláspontját, hogy az időmúlást egyik vádlott esetében sem lehet figyelembe venni. Az időmúlás az enyhítő körülmények sorába tartozik, a cselekmény elkövetése és a jogerős elbírálás között időt jelöli. Ehhez képest a büntetőeljárás elhúzódása a büntetés mértékét nevesítetten, kompenzációs jelleggel csökkentő enyhítő körülmény, amely tartam a terhelttel szembeni megalapozott gyanú közlésétől a jogerős elbírálásig tart
(ÍH 2023. 51.).

[220] A hosszabb idő eltelte az időszerű büntetés hatékonyságának a sérelmét jelenti. Az 56. BK vélemény III./10. pontja értelmében minél súlyosabb a bűncselekmény, annál hosszabb az az idő, amely enyhítőként értékelhető, ezért az eddig kifejtettek alapján az I.r., II.r., III.r., V.r., VII.r., XI.r. és XIII.r. vádlott esetében csak kisebb, míg a VI.r. vádlott vonatkozásában nagyobb súllyal vehető enyhítő körülményként figyelembe.

[221] Az elsőfokú bíróság – az Alkotmánybíróság 2/2017. (II.10.) AB határozatában írtakra is figyelemmel – a büntetéskiszabás során tehát helyesen tulajdonított kiemelt jelentőséget az eljárás vádlottaknak fel nem róható elhúzódásának, azonban jogi álláspontjával ellentétben a cselekmények elkövetése óta eltelt és a vádlottak terhére szintén nem róható – jelenleg már 8 évet meghaladó – időmúlás is enyhítő körülmény.

[222] Az ítéltábla nyomatékosan hangsúlyozza, hogy az 56. BK vélemény III./10. pontja szerint enyhítő körülmény, ha az elkövető hosszabb ideig állt a büntetőeljárás súlya alatt, továbbá nagyobb a nyomatéka, ha előzetes fogvatartásban volt, ilyenkor az előzőnél rövidebb tartam is enyhítőként értékelhető. Az I.r., II.r., III.r., V.r. és VII.r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött 7 évet meghaladó időtartam a magyar ítélkezési gyakorlatban rendkívülinek tekinthető, amely a hivatkozott vádlottak esetében a legjelentősebb enyhítő tényező.

[223] Az I.r., II.r. és III.r. vádlott vonatkozásában a másodfokú bíróság kiemeli, hogy az évek óta folyamatban lévő büntetőeljárás másodfokú bírósági szakaszára időzített megbánásukat nem lehetett enyhítő körülményként figyelembe venni, mert ekkor már tisztában voltak a Balassagyarmati Törvényszék által kiszabott jelentős tartamú szabadságvesztés büntetésekkel, így nyilatkozatuk ösztönzése megkérdőjelezhető, azt inkább a büntetés-végrehajtási intézetben eltöltendő további hosszabb időszaktól való félelem váltotta ki belőlük.

[224] A Kúria legutóbb a 2021. évi 68. számon közzétett eseti döntésében foglalkozott a büntetés céljának kérdésével, melynek során kifejtette, hogy a Btk. 79. §-ában írtak szerint a büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el. A büntetés kétségtelen joghátrány, a büntetés kiszabása ekként joghátrány okozása, vagyis az elkövetőre vonatkozó rosszallás megtestesítése. Az elkövetett bűncselekmény viszont nyilvánvalóan szintén rosszat jelent. Ehhez képest a büntetés lényege – hagyományosan – a rosszra (a bűnre) adott olyan válasz, amiben testet ölt az elkövetőre vonatkozó, az elkövető számára rossz, azaz joghátrány (szabadságelvonás, jogkorlátozás stb.) okozása. A büntetés alakilag mindig megtorlás, vagyis az elkövető által elkövetett büntettnak megfelelő, arányos joghátránnyal való viszonzása. A büntetés lényege, tartalma pedig egyfelől fenyítés, azaz az elkövető számára nehézséggel sújtás, másfelől a bűnhődés lehetőségének elindítása. Ahhoz, hogy egy büntetés elérje célját általában elegendő, hogy a büntetés okozta rossz nagyobb legyen, mint a bűnből következő jó, és a rossznak túlsúlya alapján kell kiróni a büntetést és közömbössé tenni azt az előnyt, amelyet egy adott bűncselekmény elkövetése az elkövető számára jelentene.

[225] Az ítéltábla rögzíti továbbá, hogy a büntetésnek meg kell felelnie a generális és a speciális prevenció követelményének, mind a társadalom többi tagját, mind a tettest vissza kell tartania újabb bűncselekmény elkövetésétől. Ezáltal tehát alkalmasnak kell lennie a bűnözés befolyásolására, amelynek egyik eszköze az individualizáció, vagyis a büntetés lehetőleg személyre szabott, egyéniesített volta.

[226] A másodfokú bíróság – a bírói gyakorlatnak megfelelően – jóval nagyobb jelentőséget tulajdonított a büntetéskiszabás során az időmúlásnak és az eljárás elhúzódásának, ezért valamennyi vádlott vonatkozásában lehetőséget látott a szabadságvesztés büntetések enyhítésére. Az I.r., II.r., III.r., V.r. és VII.r. vádlott esetében a letartóztatásban töltött példátlanul hosszú időtartam oly mértékben kirívó, amely – a védők erre irányuló érvelését elfogadva – a másodfokú eljárásban jelentős mértékű enyhítéshez vezetett.

[227] Mindezek alapján a fokozatosság elvére, a belső arányosságra és a vád tárgyává tett cselekményekben betöltött nagyobb vagy kisebb szerepekre tekintettel az ítéltábla Terhelt1 I.r., Terhelt2 II.r., Terhelt3 III.r., Terhelt4 V.r., Terhelt5 VI.r., Terhelt6 VII.r., Terhelt7 XI.r. és Terhelt8 XIII.r. vádlott szabadságvesztésének tartamát – a felsorolás sorrendjét követve – 9 évre, 8 évre, 8 évre, 8 évre, 8 évre, 5 évre, 7 év 6 hónapra, 7 évre, valamint 3 évre enyhítette. Az így meghatározott szabadságvesztések tartama nemcsak a büntetéskiszabási körülményekkel, hanem a vádlottak személyében és cselekményeikben megnyilvánuló társadalomra veszélyességgel is arányban áll.

[228] Terhelt8 XIII.r. vádlott inkriminált cselekménye feltűnően eltért a vádlott-társakétól, mert elkövetési magatartása egymozzanatú – átadás – volt, amely valóságos alaki halmazatként több bűncselekmény megvalósulását eredményezte. Az egyetlen átadás alapján a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a büntetés kiszabásának elveire figyelemmel e vádlott esetében a büntetési tételkeret alsó határa, az 5 év is túl szigorú lenne, ezért a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásával a szabadságvesztése tartamát 3 évre mérsékelte. A büntetlen előéletű XIII.r. vádlott tekintetében a másodfokú bíróság a büntetés enyhítésekor azt is figyelembe vette, hogy az elkövetési idő óta eltelt több év alatt nem indult ellene újabb büntető eljárás.

[229] Az ítéltábla a szabadságvesztés büntetés törvényhelyeként feltünteti a Btk. 33. § (1) bekezdés a) pontját, a Btk. 34. § I. fordulátát, valamint a Btk. 36. §-át is.

[230] A szabadságvesztés büntetések fegyház fokozata törvényes, azonban az elsőfokú bíróság ítélete [1217] bekezdésében helytállóan hívta fel a másodfokú bíróság figyelmét arra, hogy a Btk. 37. § (3) bekezdés a) pont ad) alpontjának kötelező rendelkezése ellenére Terhelt5 VI.r. vádlott esetében tévesen börtön fokozatot állapított meg, ezért azt az ítéltábla a rendelkező részben írtak szerint fegyházra változtatta meg.

[231] A bünszervezeti elkövetők esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárására, továbbá Terhelt5 VI.r. és Terhelt8 XIII.r. vádlott vonatkozásában a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjára vonatkozó rendelkezések törvényesek, az elsőfokú bíróság azt is helyesen tüntette fel ítéletében, hogy azok mely törvényi előírásokon alapulnak.

[232] A másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a közügyektől eltiltás mellékbüntetések tartama

– még a szabadságvesztések tartamának csökkentése mellett is – valamennyi vádlott tekintetében megfelelő. A törvényszéki ítélet indokolása a mellékbüntetésre nem tért ki, ezért az ítéltábla e hiányosságot pótolva rögzíti, hogy a közügyektől eltiltásra ítélet a Btk. 33. § (2) bekezdésén és a Btk. 61. § (1) bekezdésén, továbbá a tartamának meghatározása a Btk. 62. § (1) bekezdésén alapul.

[233] Ugyancsak törvényes az I.r., II.r., III.r., V.r., VII.r. és XI.r. vádlottnál az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása. A VI.r. vádlott esetében az eltérő végrehajtási fokozat kihat a házi őrizetben, illetve lakóhelyre korlátozott bűnügyi felügyeletben töltött idő beszámítására is, azonban a másodfokú bíróság az ügydöntő határozatának meghozatala után észlelte, hogy a beszámításra vonatkozó elsőbírói rendelkezést e vádlott vonatkozásában érintetlenül hagyta, ezért már a másodfokú ítélet kihirdetésének napján – 2024. január 30-án – egyszerűsített felülvizsgálati eljárásban meghozott 1.Bf.185/2023/83. számú végzésében jelen ügydöntő határozat rendelkező részét kiegészítette azzal, hogy Terhelt5 VI.r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbe a házi őrizetben, illetve bűnügyi felügyeletben töltött időt a Btk. 92. § (3) bekezdés a) pontjának I. fordulata alapján akként rendeli beszámítani, hogy egynapi szabadságvesztésnek 5 nap házi őrizetben, illetőleg bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

[234] Az előzetes fogvatartással összefüggésben a másodfokú bíróság két elírást is talált a törvényszék ügydöntő határozatának rendelkező részében. A BV Intézet3nek a másodfokú bírósági iratanyag 64. sorszáma alatti tájékoztatása alapján megállapította, hogy Terhelt5 VI.r. vádlott helyesen 2021. február 10. napjától volt más ügyben előzetes fogvatartásban, továbbá Terhelt6 VII.r. vádlott esetében az előzetes fogvatartásban töltött időtartam kezdő dátuma az évszám elírása miatt hibásan került megjelölésre, ezért azt 2016. szeptember 20. napjára javította ki.

[235] Az I.r. és a III.r. vádlott védője, valamint a fellebbviteli főügyész is alappal kifogásolta Terhelt1 I.r. vádlott és Terhelt3 III.r. vádlott esetében az elsőfokú ítélet rendelkező részében megjelölt, végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetések végrehajthatóságának elévülését.

[236] A büntetések, intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL törvény (Bv. tv.) 28. § (1) bekezdésének d) pontja szerint a szabadságvesztés végrehajthatósága az öt évet el nem érő tartamú szabadságvesztés esetén öt év elteltével elévül.

[237] A Bv. tv. 29. § (1) bekezdése értelmében a büntetés elévülésének határideje a büntetést kiszabó ügydöntő határozat jogerőre emelkedésének napjával, ha a szabadságvesztés végrehajtását felfüggesztik, a próbaidő leteltének a napjával kezdődik. A (4) bekezdés szerint az elévülést félbeszakítja az elítélt ellen a büntetés végrehajtása végett tett intézkedés. Az elévülést minden olyan hatósági intézkedés félbeszakítja, amelyet a büntetés végrehajtásának előbbre vitele érdekében foganatosítottak. A félbeszakítás napjával az elévülés ismét elkezdődik.

[238] A végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett, öt évet meg nem haladó tartamú börtönbüntetés végrehajthatósága a próbaidő lejártát követő öt év elteltével elévül. Az elévülést önmagában az, hogy a próbaidő alatt a terhelt ellen újabb büntetőeljárás indult, nem szakítja félbe, így a végrehajtás elrendelésének az elévülési idő eltelte után akkor sincs helye, ha a terheltet a próbaidő alatt elkövetett bűncselekmény miatt utóbb végrehajtandó szabadságvesztésre ítélik (BH 2017. 4. III.).

[239] A börtönbüntetések végrehajtásának nem jogerős, elsőfokú bíróság által történt elrendelése sem szakította félbe az elévülést, mert a 4/2006. Büntető jogegységi határozat III./5.b) pontja szerint a bíróság – próbaidő letelte után hozott – végrehajtást elrendelő nem jogerős határozata azért nem tekinthető az elévülést félbeszakító intézkedésnek, mert bár a határozat meghozatala előtt a büntetés elévülése már megkezdődött, azonban a kiszabott büntetés a végrehajtást elrendelő határozat jogerőre emelkedéséig nem tekinthető végrehajthatónak.

[240] Jelen esetben a vizsgált ügyek jogerőre emelkedésének dátuma az I.r. vádlott tekintetében 2012. június 18. és 2015. október 20. napja, míg a III.r. vádlott vonatkozásában 2013. november 21. napja, így a végrehajtás felfüggesztésének valamennyi esetben 2 éves időtartamára tekintettel a próbaidő 2014. június 18., 2017. október 20. és 2015. november 21. napján járt le. Ez utóbbi időpontoktól számítva az öt éves elévülési határidő 2019. június 18., 2022. október 20. és 2020. november 21. napján eltelt.

[241] A büntetések végrehajthatósága tehát elévült, aminek következtében elrendelésüknek nincs helye, ezért az ítéltábla a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetések végrehajtásának elrendelésére vonatkozó törvényszéki rendelkezéseket mellőzte.

[242] Az elsőfokú bíróság ítéletének a vagyonek kobzásra és elkobzásra vonatkozó indokai és rendelkezései törvényesek, a másodfokú bíróság annyiban egészíti ki az elsőfokú ítéletet, hogy az intézkedések törvényhelyeként a Btk. 63. § (1) bekezdés e) és f) pontját is feltünteti.

[243] Az ítéltábla észlelte, hogy a törvényszék a nyomozás során lefoglalt, majd P/4/2017. tételszám alatt kezelt 500.000,- forint készpénzről tévedésből kétszer is rendelkezett, arra vagyonek kobzást és elkobzást is elrendelt, ezért a másodfokú bíróság a hivatkozott bünjelpenz lefoglalásának megszüntetésére és elkobzására vonatkozó rendelkezést mellőzte.

[244] A Balassagyarmati Törvényszék bűnjelekre vonatkozó rendelkezései pontosításra szorultak, mert az ítéltábla a 73. sorszámú másodfokú bírósági irat alapján megállapította, hogy az elsőfokú ítéletben felsorolt bűnjeleket jelenleg már a Balassagyarmati Törvényszék Gazdasági Hivatalában a rendelkező részben feltüntetett tételszámon tárolják és a megjelölt sorszámok alatt vették nyilvántartásba.

[245] A törvényszék a vádlottak vonatkozásában felmerült, valamint őket külön-külön és egyetemlegesen terhelő bünyügyi költség összegét egyaránt hibamentesen határozta meg, azonban a 18.000,- forint bünyügyi költség egyetemleges megfizetésére kötelezett vádlottak egyikét az ítélete utolsó oldalán helytállóan rögzítettekkel ellentétben a rendelkező részben már hibásan tüntette fel, ezért a másodfokú bíróság – az elsőfokú ítélet [1247] bekezdésével egyezően megállapította –, hogy Terhelt5 VI.r. vádlottal Terhelt8 XIII.r. vádlott köteles az említett bünyügyi költség egyetemleges megfizetésére.

[246] A bünyügyi költségről rendelkezés törvényhelyeként az elsőfokú bíróság által megjelölt Be. 574. § (1) bekezdése mellett az ítéltábla a Be. 574. § (2) és (4) bekezdését is feltünteti.

[247] A nyilvános ülés és a központi személynyilvántartás adatai alapján Terhelt7 XI.r. vádlott lakcímének házszámát kijavította, továbbá megállapította, hogy Terhelt8 XIII.r. vádlott érvényes lakcímmel nem rendelkezik és rögzítette a jelenlegi tartózkodási helyét.

[248] Az elsőfokú ítélet bevezető részében a tárgyalási napok közül a másodfokú bíróság a 2019. július 7. és 2021. december 15. napjára utalást mellőzte, mert az előbbi napon a törvényszék nem tartott tárgyalást, míg az utóbbi tárgyalási napról készült 19.B.61/2018/2997. számú jegyzőkönyv szerint a tárgyalás megtartása akadályba ütközött, bizonyítás felvételére nem került sor. Az ítéltábla a 19.B.61/2018/2888. számú tárgyalási jegyzőkönyv alapján azt is észrevette, hogy az elsőfokú bíróság 2021. június 23. és 24. napján folytatódó, érdemi tárgyalást tartott, ezért e határnapok tárgyalási napként való feltüntetését pótolta.

[249] Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek voltak.

[250] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Balassagyarmati Törvényszék ítéletét a Be. 599. § (1) bekezdése alapján megtartott nyilvános ülésen, a Be. 606. § (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[251] A másodfokú bíróság a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett az I.r., II.r., III.r., V.r. és VII.r. vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől, továbbá a VI.r. vádlott által 2023. április 13. napjától letartóztatásban töltött időnek a kiszabott szabadságvesztésbe való beszámításáról. Ez utóbbi megállapítás a BV Intézet3nek a másodfokú bírósági iratanyag 64. sorszám alatti tájékoztatásán alapul.

[252] A másodfokú eljárásban a VI.r. vádlott kirendelt védőjének díjával felmerült bűnügyi költség megállapításáról és viseléséről a Be. 613. § (1) bekezdése értelmében a Be. 574. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2024. év január hó 30. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Patassy Bence s.k.
előadó bíró

Dr. Kertész Andrea s.k.
bíró

A Balassagyarmati Törvényszék 19.B.49/2022/95. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.185/2023/80. számú ítéletében írt változtatásokkal Terhelt1 I.r., Terhelt2 II.r., Terhelt3 III.r., Terhelt4 V.r., Terhelt5 VI.r., Terhelt6 VII.r., Terhelt7 XI.r. és Terhelt8 XIII.r. vádlott vonatkozásában 2024. év január hó 30. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2024. év január hó 30. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke